

ACȚIUNEA ROMÂNEASCĂ

ORGANUL OFICIAL AL „ACȚIUNEI ROMÂNEȘTI“

Redactor-Responsabil:
DR. VALERIU POP

:: :: APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ :: ::

Secretar de Redacție:
IOAN ISTRATE

Alba-Iulia

La 1 Dec. 1918 sute de mii de Români adunați la Alba-Iulia din toate colțurile Ardealului, înfruntând cu bărbăție urgia vremii și a stăpânirii dușmănoase, au proclamat cu un entuziasm demn de marele act unirea pentru vecie a Transilvaniei cu Țara-Mamă. Lanțurile robiei milenare au fost rupte, trecutul de suferințe și umilință a fost inmormântat și națiunea română și-a manifestat nestrămutata voință de a trăi o nouă viață colectivă de demnitate și independență națională.

Vitregia istoriei care a sfâșiat poporul român în patru furia oarbă a stăpânilor străini de a despărți frate de frate, de a rupe pentru totdeauna și legăturile sufletești după cele politice între provinciile locuite de români, felul de desnaționalizare forțată pus în practică de foștii stăpâni au fost mai pe jos, decât originea comună, decât acelaș grai dulce vorbit pe toată întinderea Daciei Traiane; uneltirile și volnicile s'au năruit în fața martirilor și eroilor noștri, cari trăiau viu în amintirea și celor umile colibe. *Peste munții înalți, peste granițe ermetice închise acelaș suflet ne-a dat aceeaș conștiință națională, care mai repede sau mai târziu în mod inevitabil a trebuit să ne ducă la Alba-Iulia!*

Alba-Iulia a fost mărturia vie a unității sufletești, a conștiinței naționale, una și nedespărțită, a românilor de pretutindenți. Alba-Iulia a fost un act de solidaritate națională.

Alba-Iulia însă a mai fost și un *act de dreptate istorică*. Poporul românesc băștinaș pe aceste plaiuri a suferit în cursul veacurilor cea mai

grozavă nedreptate: din popor independent, stăpân pe destinele sale, prin forța brutală și viclene meșteșugiri ajunsese asuprit și desmoștenit. Alba-Iulia — acest ultim act al desrobirii provinciilor subjugate a fost *un început de dreptate* pentru poporul român: *i-s'a dat politicește situația și posibilitatea de a recăștiga locul ce i-se cuvine în propria țară și în concertul națiunilor civilizate.*

Alba-Iulia astfel nu este numai a unei provincii, *Alba-Iulia este un simbol și ca atare a tuturor românilor*. Generația de astăzi care a înfăptuit și creat acest simbol al *solidarității naționale și al dreptății pentru neamul românesc*, este datorare a urma calea ce a apucat și ce și-a desemnat: nu ne putem aniversa și nu am avea voie să serbăm această zi de glorie a românizmului, decât *traducând în fapte zi de zi și pe toate tărâmurile vieții naționale și de stat, simbolul, al cărui creatori am fost.*

Problemele ce ni-se pun și așteptă o grabnică soluționare pentru binele și viitorul acestui neam și acestei țări, prin gravitatea lor reclamă o desăvârșită *solidaritate națională*. Cu regret suntem nevoiți a constata, că după Alba-Iulia, învrăjbirea dintre frați, luptele de clasă și războiera partidelor politice au *readus vremurile de „oarbă neunire la Milcov și Carpați“*. Lipsa de solidaritate a împedecat, a oprit chiar consolidarea noului Stat.

De altă parte Unirea tuturor românilor a fost numai un început de dreptate pentru elementul românesc. Un singur act fie el cât de mareș, cât de solemn, nu putea să șteargă

ca prin farmec toate nedreptățile unui trecut atât de lung și atât de vitreg. Era nevoie de muncă sistematică, de lungă durată, însă dârză și fără întreruperi, muncă ce ar fi adus cu sine, ca neamul românesc în câteva decenii să reia locul firesc ce i-se cuvine între neamurile conclocuitoare și în raport cu alte țări. Dacă în unele privințe putem constata oareșcari progrese îmbucurătoare, de altă parte cu adâncă *măhnire sufletească trebuie să ne dăm seama, că elementul românesc cu toată majoritatea sa numerică sdrorbitoare, cu toate calitățile sale strălucite continuă a se găsi într'o întristătoare inferioritate economico-financiară față de minoritățile deținatoare încă a situațiilor privilegiate din trecut. Porțile de Nord ale țării și orașele din cuprinsul întregii Români suferă în mod vădit o invazie străină, acaparatoare, ce trebuie să inspire îngrijorare fiecărui bun român. Această situație ne face dovada că începutul de dreptate biruitor la Alba-Iulia nu și-a găsit continuarea sistematică și dârză, la care neamul românesc era îndreptățit să aștepte.*

Serbăm a 6 a aniversare a Unirii, Nu o putem sărbători mai demn și mai românește, decât *cerând solidaritate națională și dreptate pentru neamul românesc*, dreptate ce mereu întârzie. Dacă vom ști să traducem în fapte aceste postulate, vom fi fost creatorii conștiinței ai Alba-Iulia; dacă nu, generațiile viitoare, cari vor înfăptui ceea ce era de datorie noastră, vor constata — și cu drept cuvânt — că generația noastră a fost instrumentul inconștient al generațiilor ce își dorm somnul de veci sub gila strămoșească și care ele singure au fost făuritoarele Unirii.

Dr. Valeriu Pop

Eri și Azi

Era înaintea războiului de independență al României mici. Abia se închegase Unirea celor două țări-surori sub o dinastie străină. Traiau sub suzeranitatea Imperiului otoman, a cărui dominațiune peste tot pământul balcanic din sudul Dunării nu era contestată de nici unul din popoarele creștine, supuse de veacuri. La miază-zi România vasală avea ca vecini puternica Împărăție turcească; către celelalte puncte cardinale viețuia strânsă, într-o poziție chinută și fără aer, între hotarele ce păreau de granit a două Împărății de o potrivă de dușmănoase, cari căutau la prima ocazie să ne împartă. În vremea când marile puteri europene disprețuiau din interes principiul naționalităților, România mică era considerată ca un stat-tampon necesar între Rusia și Austro-Ungaria, spre a opri ca unul din aceste state să se instaleze la gurile Dunării.

Cam așa se prezintă situația externă a țării românești în primii ani de domnie ai Prințului Carol. Dar în lăuntru? Într-o atmosferă, înăspriată de lupte politice pătimașe trebuia pus umărul cu putere și dibăcie spre a ridica poporul, ce își trăia de secole o existență umilă și întunecată sub cărma vremurilor vitrege. Pusese Kogălniceanu la 1864 umărul lui de titan să scoată țărâna din nămolul trecutului, rupând spre a-i da ceva pământ din moșiile boieresti. Dar câte mai erau de făcut!

Și tocmai în acel timp, de lipsuri și de sforțări eroice, se mai ridică și chestiunea jidovească pusă cu acreală, cu dușmănie și amenințări de jidovime internațională, așezată de curând sub scutul Alianței israelite universale. În această situație, ce crezi domnule cetățean autohton al României mari că au făcut oamenii de seamă ai României mici? S'au speriat că le trec peste cap greutățile și au dat înapoi înaintea unei chestiuni, a cărei importanță atingea viața poporului român dintre Carpați, Dunăre și Prut? Nu, domnule meu; nu s'au speriat. Toți la o laltă au văzut pericolul, au avut curajul să-l denunțe nu numai țării dar și străinătății în mod demn și impunător și au știut să-l stăviească.

Au avut acest curaj nu numai primile noastre forțe culturale de pe vremuri ca: Hujdeu, Alexandri, Vasile Conta, despre cari scepticul fără vlagă și fără ideal ar putea spune că purtătorii acestor nume ilustre au

trăit cu capul în cărți ori în „visări dulci și senine“ și deci erau niște idealști, cari nu cunoșteau piedcele și dedesupturile vieții politice; au avut acelaș curaj, radiator de energie, și oamenii politici de atunci, crescuți în biruirea tuturor greutăților de ordin practic și mânați de simțul acelei datorii, care nu ți îngăduie să dai înapoi, când este în joc viața poporului pe care îl conduci. Și astfel România mică vasală a aflat asupra chestiunii jidovești, nu numai păreriile unui Hașteu, Alexandri sau Vasile Conta, ale căror scrieri „A.țiunea Românească“ este hotărâtă să le reediteze cu orice sacrificiu; ci în aceeași Românie mică, începătoare în civilizație și dușmănită de vecini, un om politic înzestrat cu arta de a governa cum a dovedit-o, Ion Brătianu, nu a făcut „diplomație“ umilă și stearpă când a sosit ceasul să denunțe țării pericolul jidovesc. El a avut curajul să facă în plin Parlament următoarea afirmațiune:

„Evreii au devenit o plagă socială pentu România, au devenit o plagă socială de care trebuie să scăpăm... *Contra Evreilor eu nu aș ridica considerațiunea, că sunt mai puțin civilizați, ci numai faptul numărului lor cel mare, care, după cum știe oricin, amenința naționalitatea noastră și când națiunea este amenințată, ea se apără și devine nu intolerantă ci prevăzătoare. Singure măsurile administrative ne pot scăpa de această lepră și pot împiedica să ne năvălească în țară proletari streini.*“¹⁾

Un alt mare patriot, cu o largă experiență și mult simț politic, Mihail Kogălniceanu, ce statând că Jidanii din țară uniți cu consăngenii lor de peste granița cărau să împiedice consolidarea României mici și să o discrediteze în streinătate prin birfiri de tot felul și intervenții streine, a avut curajul, în calitate de Minis ru la 1869 să pună chestiunea evreiască în fața streinătății cu atâta demnitate, vigiare și adevăr, în cât a făcut să amuțească pentru lungă vreme presa jidovească și jidovii din afară. Din prețiosul document scris de Kogălniceanu —

¹⁾ Fragmentul citat este luat din cartea intitulată „La question des Israéites en Roumanie“ Paris 1923 pag. 316, scrisă de Jidanul Iosef Bercovici, care prin falsificarea istoriei a făcut pe savantul francez Lapradelle să creadă, că Jidanii suut autohtoni în țara românească, de aceeași vechime ca și populația de ba tină.

repet ca Ministru nu ca simplu particular — se cuvine a cita următoarele fragmente,²⁾ ca să învețe posteritatea ce va să zică cura'ul opiniei:

„In adevăr, în România, chestiunea Evreilor nu este o chestiune religioasă; este cu totul de altă natu'ă: este o chestiune națională și în același timp o chestiune economică. În România, Jidanii nu constituie numai o comunitate religioasă distinctă, ei constituie, în întreaga accepțiune a cuvântului, o naționalitate, deosebindu-se de Români prin origină, prin limbă, prin obiceiuri și chiar prin sentimente.“

... „Atât guvernul cât și națiunea, avem dreptul de a fi neliniștiți de progresele acestei națiuni streine care stă în mijlocul nostru și al cărei număr crește fără încetare prin imigrațiunea Jidanilor din Galiția și Podolia, din aceste două provincii ale vechii Poloniei, cari sunt limitrofe cu România.“

„Toți călătorii streini cari au vizitat Principatele, și în special Moldova, au rămas înspăimântați de aspectul lamentabil, ca să nu zic mai mult ce prezintă Jidanii polonezi cari formează populația oșelor noastre. Dar când acești călători au înepuț să studieze mai de aproape comerțul, industria și mijloacele de existență ale mulțimii de Jidani, spaima lor a crescut în mod considerabil, pentru că au putut să constate că acești Jidani sunt consumatori fără a fi producători și că vânzarea de băuturi spirtoase constituie comerțul lor principal sau pentru a vorbi mai exact, singurul lor comerț...“

„Iată pentruce, nu numai astăzi, dar din toate timpurile și sub toate regiunile, Domniitorii și oamenii de Stat ai României, și în general toți aceia cari se inte esează de această țară, au fost stăpâniți de necesitatea de a împiedica exploatarea poporului român, de cât e un popor care îi este strein, de cât e Jidani.“

După aceste citate, vă întreb Domniitorii guvernanți, chestiunea ridicată de Kogălniceanu la 1869 nu se pune mai palpitant la 1924?

Dar să trecem mai departe;

Cu un an înainte, la 1868, întâlim o altă probă de curaj și independență de caracter, și anume: 31 deputați moldoveni, în frunte cu Președintele Camerii, prezintă Parlamentului un proiect de lege, spre a se stăvili crotopirea jidovească, însoțit de o expunere de motive de

²⁾ cf. Verax, la Roumanie et les Juifs, Bucarest 1903 pag. 141-43.

asa valoare, în cât autorul francez H. Lucien-Brun a alăturat-o, în traducere, ca anexă la cartea lui intitulată: „*La condition des Juifs en France depuis 1789*“ Ed. II pag. 378-89, cu mențiunea că o publică *in extenso* pentru că nu voește să „schimbe nimic din acest implacabil rechizitoriu, care chiar pentru Franța, nu și-a pierdut nimic din actualitatea lui.“ Ne facem o datorie de a reproduce expunerea de motive, astfel apreciată de un strein, la partea documentară a revistei noastre în acest număr, copiată după ziarul „*Trompeta Carpaților*“ No. 613 din 1868, care ziar nu făcea „diplo na ie“ searbădă în caz de pericol național.

Astăzi noi ce facem? Astăzi, când nu ne mai învecinăm cu trei puternice Impărății; când toate trele s'au fărâmițit, fiecare urmându-și inexorabilul său destin istoric; când pe ruinele lor s'au ridicat state, dintre cari nici unul în preajma noastră nu are nici puterea materială, nici perspectiva de superbă dezvoltare a României mari. Fac abstracție de lumea de peste Nistru, al cărei viitor stă ascuns în negură ca și misterul sufletului slav. Ce facem noi astăzi? când țara întregită, printr'o politică externă pricepută dela Unire încoace, a izbușit să joace un rol considerabil printre statele Micii Ințelegeri, printre cari trebue să strălucim ca *primi inter pares*, pentru că avem situația incomparabilă, de stăpâni ai gurilor Dunării.

Intrebarea se pune în mod arzător, pentru că chestiunea jidovească se prezintă mult mai grav astăzi de cât acum o jumătate de secol. De atunci Jidovimea de pretutindeni a câștigat poziții, ce par inexpugnabile, nu numai în viața economică a popoarelor civilizate, dar și în politica internațională; a se cerceta, *sine ira et studio*, origina și dedesupturile *Ligii Națiunilor*. De atunci Jidani dela noi au crescut ca număr peste măsura permisă de interesele noastre virale, și s'au instalat ca cetățeni nepofțiți în familia românească în ciuda simțului nostru de conservare națională. Astăzi, ei sunt cuceritori fericiți ai tuturor pozițiilor dominante din viața noastră economică și dau asalt, prin mijloacele destructive preconizate în „*Protocoloale*“ să ajungă cât mai repede la guvern.

În această situație, pe care nici un Român luminat și de bună credință nu o poate contesta, ce facem noi în România Mare?

„Când vă văd în jurul meu, mi-aduc aminte de mulți, căora le-am înfipt cu nă a mea Cruciulița albastră, în vremuri grele când inimile s'au format. Să dea Domnul ca generațiile tinere de astăzi să întrunească acelaș eroism, acelaș patriotism, pe care îl întruniți voi. De acele zile de încercare ne leagă amintiri, căora le-ași zice mai mult un fluid, care a mers dela inimă, în inimă, de aceia ne-am înțeles așa de bine“.

Din cuvântarea M. Sale Regelui la masa cavalerilor ordinului „*Mihai Viteazul*“.

La 1868, s'au ridicat 31 de deputați și au propus o lege de apărare contra Jidanilor. Astăzi nici un singur parlamentar nu are curajul să pronunțe cuvântul „*Jidan*“, necum să mai îndrăznească a propune vre-o măsură de combatere a pericolului jidovesc. Dar în schimb astăzi sunt mult mai mulți de cât 31 deputați, cari în loc să lupte contra Jidanilor, trăesc sub diferite forme din bani jidovești, cu toate consecințele pe cari le va trage cititorul, din înjositoarea dependență materială.

La 1869, un ministru al țării vasale avea curajul să pună chestiunea evreiască înaintea streinătății, cu efectul că a închis gura detractorilor semiți. Astăzi, pentru ce nu urmează guvernul, în chestiunea jidovească, aceiași procedură convingătoare pe care a inaugurat-o față de streinătate în legătură cu legea minelor? De ce nu mai trimite cancelarilor din Apus un memoriu, inspirându-se în curaj și demnitate din nota lui Kogălniceanu, spre a arăta cu date statistice *exacte* — nu întocmite de Jidani sau Jidoviți — câți Evrei avem în țară; cât capital evreiesc este investit în industria ce funcționează astăzi pe pământul României față de cel românesc; cât capital evreiesc față de cel românesc învârtește comerțul acestei țări; în ce proporție au acaparat Jidani imobilele noastre urbane de la 1918 încoace și în ce proporție se înmulțește populația jidovească la orașe față de România de baștină; în ce număr frecventează tinerii evrei școlile noastre de tot felul și mai ales școlile de administrație ale armatei; un memoriu documentat și perfect obiectiv care să desvăluie tendința destructivă a așa zisei „*anumita presă*“, toată jidovită, și a partidelor din stânga susținute în acțiunea lor subversivă de acea presă venală și dușmănoasă statului român. Nu mai astfel streinătatea va înțelege adâncul rost al chestiunii evreiești în România Mare, numai astfel lămurită va înțelege cum se pregătește viitorul acestui factor de ordine la gurile Dunării, dacă bărbății de stat ai României nu iau cât

mai este timp măsuri radicale de apărare.

În loc să procedeze ca marii lor înaintași, miniștrii actuali nu numai că n'au curajul să informeze streinătatea asupra celei mai grave chestiuni ce ne-a rămas de rezolvit, dar se grăbesc cu o sollicitudine suspectă să primească pe toți reprezentanții Jidovimei internaționale, cari dându-se drept emisari ai Ligii Națiunilor vin cu aere de controlori la domeniul în subordine spre a se convinge *de visu* despre traiul consinginilor lor în țara noastră. Astăzi miniștrii noștri se grăbesc să rezolve chestiuni jidovești după sugestiunile externe, ca să nu zic mai mult, așa cum s'a întâmplat cu prelungirea termenului de ședere a celor 400 mii de Jidani furișăți peste Nistru prin fraudă lor și venalitatea noastră.

La 1879, când s'a pus chestiunea încetățenirii Evreilor, în atmosfera generală de patriotică rezistență, s'a ridicat Vasile Conta și a rostit acel discurs clasic, în urma căruia primul ministru de atunci, a chemat imediat în guvern pe distinsul cugetător. În Constituanta de la 1923 nu s'a găsit un singur deputat, care să sufle un cuvânt contra împămîntenirii în masă, dictată din afară, a tuturor Jidanilor inasimilabili, adăpostiți în preajma noastră țară.

Dacă se putea opri încetățenirea în bloc, sau nu se putea opri, este greu să ne pronunțăm având în vedere dedesupturile politicii externe, dictată din umbră peste tot pământul de potențaii semiți: *ai posterii l'ardua sentenza!* Nu putem însă uita că oamenii României mici, cu mijloacele lor mult mai reduse, au știut totuși să reziste. Dar, să nu se găsească în România mare un al doilea Vasile Conta, care să fixeze în analele parlamentare judicata cea dreaptă și simțul adânc al poporului român întregit față de soluțiunea profund antipatică și dictată din afară, aceasta constituie o lpsă de curaj civic și o scapătare morală, care aruncă o urâtă pată peste Constituanta de la 1923. Unde este îndemnul la rezistență, izvorul de viață

nebiruită, ce ar trebui să găsească generațiile viitoare în arhivele îngalbenite, precum aflăm noi, puțini la număr, în discursul plin de patriotism al lui Vasile Conta?

Când în indiferența generală a oficialității de astăzi ne ducem zi-

lele greu amenințate, și totuși neamul românesc este hotărât să trăiască stăpîn în propria lui casă, vă întreb Domnilor guvernanți cum se va înfățișa ziua de mâine?

I. C. Cătuneanu
profesor universitar.

Se împlinesc doi ani...

— *In loc de cuvântare festivă* —

Se împlinesc zilele acestea doi ani, de când studențimea română creștină a înțeles că pericolul jidovesc a ajuns de nesuferit în această țară. Se împlinesc doi ani, de când studențimea română s'a ridicat îngrozită în fața invaziei străine și a strigat să audă toată suflarea românească: **deajuns!**

S'a îndreptat cu încredere către toți românii, pe cari îi credea cu dragoste pentru țara lor. A îndreptat spre ei privirile întrebătoare: Ce facem? Ne pierde țara! Ne pierde neamul!

Puțini au înțeles disperarea generației, ce se pregătește să le ocupe mâine locul, cei mulți, inconștienți, — când nu erau interesați, — au dat din umeri cu nepăsare, mergând chiar până'n a înfrunța cu vorbe aspre: Astâmpărați-vă derbedeilor! Ne faceți de răs în fața străinătății!

*

Nu cerea prea mult studențimea română.

În pornirea ei entuziastă reprezentă conștiința națională în acțiune. Vina ei cea mare era că vroia cu tot dinadinsul:

curățirea morală a țării;
înlăturarea abuzurilor de tot felul și gonirea jidanilor, cari s'au oploșit mai ales dela 1914 începând, în număr prea mare în această țară.

Erau crime oare aceste îndreptățite cerințe, de cari se leagă însăși existența în viitor a neamului românesc?

Pentru izbânda lor sângeraseră doar atâtea sute de mii de brațe românești; pentru o Românie românească au putrezit atâtea trupuri tinere și pline de vigoare!

Atunci, de ce s'a deslănțuit o adevărată prigoană în contra elementului universitar, ce înțelege să se îngrijească și de apărarea integrității naționale a patrimoniului strămoșesc?

*

Studențimea mai cerea aplicarea principiului proporționalității. Corul jidoviților și al presei jidovești și

jidovite a sărit ca mușcat de șarpe: Ați înebunit deabinelea! Ce va zice străinătatea?

Studențimea nu cerea o imposibilitate. Principiul proporționalității, adică, repartizarea fiecărei națiuni, în fiecare ram de activitate, după numărul membrilor săi, a fost aplicat încă de multe ori în țara noastră, după cum invazia jidovească se înțețea, — și este în vigoare astăzi în Statele Unite ale Americii, Ungaria, Austria, Polonia și alte țări.

Statutele „Acțiunii Românești“ (cer în art. 5, p. h): „proporționalitatea în învățământ și în viața financiară, comercială și industrială a țării“.

Di profesor universitar A. C. Cuza demonstrează necesitatea și posibilitatea aplicării acestei măsuri într-o lucrare a dsale, intitulată „Numerus Clausus“.

Doleanțele studențimei au fost expuse așa dar în formă precisă și dreaptă înaintea autorității Statului român, pentru că studențimea română a înțeles să rămână totdeauna în cadrele legalității.

*

Autoritatea Statului român s'a mulțumit să nu dea nici un răspuns. În plus activitatea studențimei s'a văzut încadrată, cu sau fără rost, de baionete.

Studenți, cari făceau apostolat printr'o muncă de salăhori s'au văzut târâți cu forța în beciuri polițienești și bătuți, bătuți fără milă, cu rânca la tălpi, ca hoții de cai!

Conferințe culturale au fost împiedicate, numai pentru simplul motiv că erau ascultate și de studenți.

Asociațiile studențești au fost desființate, publicațiile în cari erau sprijinite, suprimate.

În țara tuturor libertăților, studențimea a fost scoasă de sub scutul legilor! Cei mai buni dintre ai săi zac în temniți întunecoase, pe piatră goală, fără așternuturi, în frig, bătuți (Da! bătuți încă!) și nemâncați, acuzați de comploturi ce nu se pot dovedi.

Prigoana nu s'a terminat aici. Măsurile noi „pentru apărarea ordinii“ se anunță cu mult șgomot. Studențimea e acuzată că vrea să ducă țara de răpă! Apărarea țării și binele neamului sunt monopolizate astăzi numai în mâna politicianilor, fără deosebire de culoare, cari și-au găsit pe lângă multe alte calități și aceea de „binefăcători naționali“!

*

Care este bilanțul, după doi ani? Pe urma mișcării studențești a rămas oare vreun câștig? Cu conștiința împăcată putem răspunde: mișcarea studențească a simțit cu un ceas mai de vreme că pericolul jidovesc a ajuns de nesuportat. Astăzi întreaga suflare românească conștientă își dă seama de grozăvia pericolului și începe să-și strângă rândurile pentru izbânda finală. Autoritățile celor doi ani de mișcare studențească avem o generație tânără bine pregătită pentru rezistență în fața corupției aduse de puhoiul jidovesc. Mentalitatea generației tinere s'a cristalizat într'un naționalism intransigent și integral, care este garanția izbândeii de mâine.

Cei doi ani de mișcare națională a studențimei reprezintă un capitol important în istoria renașterii naționale a neamului românesc și revenirii la adevărata conștiință.

Studenți creștini, înainte!

Ioan Istrate

Pe hârtie: Constituțiunea garantează tuturor libertatea de a comunica și publica ideile și opiniunile lor prin grai, prin scris și prin presă, fiecare fiind răspunzător de abuzul acestor libertăți în cazurile determinate prin codicele penal, care nici într'un caz nu va putea restrânge dreptul în sine Nicio lege excepțională nu se va putea înființa în această materie. Nici censura, nicio altă măsură preventivă pentru apariția unei, vinderea sau distribuțiunea oricărei publicațiuni nu se va putea înființa. Nu este nevoie de autorizația prealabilă a niciunei autorități pentru apariția oricărei publicații. Presa nu va fi pusă niciodată sub regimul avertismentelor. *Nici un ziar sau publicație nu va putea fi suspendat sau suprimat.* Art. 25. din Constituție.

In realitate: Suspendări cu duiumul, confiscări de broșuri, interziceri de tot felul!

Cum ne defăimează jidanii în străinătate

Tuturor acelor, cari exclamă în groziți, de câte ori se pune chestiunea curățirii jidanilor din România: ce va spune străinătatea?, le punem la dispoziție un senzațional articol reprodus din ziarul „America”, pentruca să le intre bine în cap acest adevăr: *creditul țării în străinătate, ni-l scad înșiși jidanii, pe cari inconștienții și vânduții îi apără cu atâta convingere.*

Articolul de mai jos a apărut în ziarul „America” din 30 Octombrie sub titlul „*Altă calomnie evrească*”, „Ce spune un evreu despre România” și-a avut ca urmare, jignirea îndurată câteva zile mai târziu, de ministrul României la New-York, Anton Bibescu, care a fost nevoit să se prezinte cu prilejul sărbătorii lom Kipur în Sinagoga evreilor „români” și să-i convingă despre neadevărurile scrise de coreligionarul lor în presa americană. Reproducem articolul în întregime:

„Sub titlul Roumanian Conditions, — scrie ziarul „America” — un anume Solomon Ulmer scrie în numărul de azi al ziarului „Cleveland Times” o sumedenie de neadevăruri la adresa României. Ulmer spune că cele așternute de el pe hârtie ar fi mărturisirile unui evreu sosit de curând din România, care nu voadă să-și publice numele, de teamă ca nu cumva cei din țara românească, aflând, să-i omoare familia, rămasă încă pentru câteva timp acolo. Iată ce scrie domnul Solomon despre imaginata pățanie a altui Solomon:

„Atrocitățile comise împotriva populației evreiești din teritoriul Transilvaniei — o parte a Ungariei luată de România după război — pot duce la încordarea legăturilor diplomatice dintre Statele Unite și România, dacă se obține votarea unor anumite legi în sesiunea viitoare a Parlamentului român. Aceasta este declarația unui comerciant proeminent din Cleveland, care numai ce s'a întors dintr'o călătorie făcută prin România.

„Clevelandianul spune că dușmănia românului față de evreu în țara aceea e așa de mare, încât viața locuitorilor evrei e într'o continuă primejdie. *Numeroase incidente de omorârea cu sânge rece a câte trei și patru persoane de odată, fără ca poliția să se ostenească a face ceva, sunt întâmplări obicinuite, cari nu mai miră pe nimeni.*

„Numărul studenților evrei, cari mai înainte formau procentul de 60 la sută din efectivul școalelor de la

Cluj, fost Kolozsvár, a fost redus la 5 procente printr'o lege cunoscută sub numele de Numerus Clausus. Legea prevede ca numai 5 la sută din populația evrească a acestui oraș să aibă dreptul a învăța la școală. Continuând, omul de afaceri zicea:

„Chiar și celor cari formează procentul de 5 la sută le e frică să se ducă la școală, temându-se să nu-și piardă viața. *În fiecare zi, ziarele ungurești, pe cari românii nu le pot ceti din necunoștința de limbă, anunță bătăi sângeroase și omoruri comise asupra studenților evrei.*”

„Clevelandianul în chestie a reușit să scoată din România un număr din aceste ziare, *cu rizicul de a-și pierde viața.* Dânsul cere ca să nu-i fie publicat numele în legătură cu povestirea, de oare ce se teme că dacă narația îi se va afla în România, familia sa, care încă se mai află acolo, va fi măcelărită imediat.

„Călătorul reîntors relatează cazul unui evreu din Marosvásárhely, care luase o fată româncă în serviciul său, ca vânzătoare 'n prăvălie. La câva timp după intrarea în serviciu, fata aceasta a luat-o la fugă pe străzile orașului, țipând într'una că evreul încercase să-i extragă sânge din corp. În cele din urmă poliția, care i-a luat interogatorul, a reușit să afle de la ea că niște români îi plătiseră mari sume de bani pentru jucarea rolului acestuia, ca să stârnească agitații împotriva evreilor.

„Negustorii evrei din anumite părți ale României sunt scoși din afaceri aproape cu totul, datorită furturilor de mărfuri ce sunt expediate pe adresa lor. Clevelandianul relatează cazuri după cazuri în cari mari transporturi de mărfuri n'au putut ajunge nici odată la destinație. Unui e cazul a doi frați evrei, cari cumpăraseră o mare clădire mercantilă într'unul din orașele României. Autorizația pentru cumpărarea edificiului fusese obținută în regulă de la autoritățile în drept, și nu se ivise nici o rezistență până când proprietarii au primit un mare transport de marfă, spre a-și începe negustoria în clădirea cumpărată. *Atunci autoritățile orașului au confiscat clădirea, nevoind nici de cum s'o restituie, în ciuda faptului că înaltele autorități de la București, capitala țării, autorizaseră tracția.*

„Evreilor nu le e permis să călă-

torească în trenurile ce parcurg aceste părți ale României. Atunci când încearcă să se urce într'un tren, ei sunt aruncați jos și bătuti crunt.

„Călătorul reîntors, care este de origine ebraică, a spus că chiar propria lui viață îi fusese 'n primejdie, până ce a arătat că era posesorul unui pașaport american.

„Dânsul spune că starea de lucruri din România a ajuns atât de deplorabilă, încât, *dacă vre-o țară străină nu intervine în curând, întreaga populație evrească din România va fi nimicită prin masacre și atrocități.*

„Dovezi palpabile întru susținerea declarațiilor de mai sus se pot obține de la mulți imigranți sosiți din România, cari se află acum în Cleveland, și din cetirea diferitelor ziare serioase ce se găsesc acum în posesia multor cetățeni cu reputație, locuitori ai orașului Cleveland.”

*

Balivernele „dlui Solomon” au prins. Ziarele au adus știrea zilele trecute, că mulți negustori din America au întrebat clienții din România dacă pot trimite comenzile ce li-s'au făcut. Sigur că răspunsul a fost din cele mai liniștitoare.

Partea interesantă și care denotă în acelaș timp strânsa legătură ce există între aceste manifestațiuni și presa jidovită din România este tocmai comentarea făcută de această presă neliniștitei negustorilor americani. Cu o interesare vădită și pentru cei cari nu vor să vadă, presa jidovită îndrăznește să afirme că neîncrederea străinătății este provocată din cauza comploturilor (!?) teroriste din ultimul timp.

Să nu credeți stimați cititori, că cele arătate mai sus ar constitui un fapt izolat, prezentat cu intenții pătimășe ca o generalizare.

Pentru cei ce se mai îndoesc de acțiunea defăimătoare a jidanilor în străinătate mai reproducem următorul fragment dintr'un articol intitulat „Cinematografele americane și propaganda contra României” semnat de dl Andrei Popovici, un distins publicist, directorul ziarului *America*, din Cleveland.

„Niște prieteni din Detroit mi-au comunicat un fapt revoltător. Propaganda contra României ce se dezvoltă în Statele-Unite în mod atât de mârșav, în vremea din urmă mai mult ca oricând, a ajuns proporții spaimântătoare. Dușmanii noștri au acaparat mediul cel mai bun de publicitate: cinematograful.”

„Imi spuneau prietenii că la cinematograful Madison din Detroit se reprezenta săptămâna trecută un film, intitulat: „București“, ce era introdus cam în felul acesta:

„Românii afirmă că orașul București, capitala României, ar fi al doilea Paris. Ca să dovedim falșitatea acestei aserțiuni, prezentăm publicului niște scene din viața acestui oraș.“

Urmează apoi „scenele“: niște străzi murdare, prăfoase, pe cari se vedeau niște tramvaie trase de cai. Scenele sunt introduse prin inscripția: „Mijloacele de comunicație în București.“ Pretutindenea case murdare, părăginite, popor zdrențos, — și nici o trăsură cum se cade ori un automobil. Prietenii mei erau adânc indignați când îmi povesteau că publicul privia la „scene“ și râdea pe seama României, de inscripțiile batjocoritoare.“

„La urmă de tot, urma un sfat: „*Sfătuim pe turiștii englezi și americani ca să evite Capitala României, dacă nu vor să fie șicanați de „autorități“ și dacă vor să se lipsească de mizeriile inerente unei călătorii în acest „Mic Paris“ din Balcani.*“

„Filmul este destul de lung, rula-re-a durat vre-o 15 minute și prietenii mei mă asigură că a avut un efect dezastuos asupra publicului care nici nu se gândia că străzile prezentate n'ar face parte din București, — ori că filmul ar fi rezultatul unei propagande nefaste contra căreia autoritățile românești din țară nu par a face aproape nimic.“

„*Această apucătură este numai una din variatele mijloace de care se folosesc abilitățile noștri dușmani, cari nu sunt numai convinși de puterea covârșitoare a propagandei dar o și dezvoltă în fel și în fel de chipuri, lucrând strașnic asupra psihologiei masselor.*“

„Acela care știe că cinematografele americane au 60 de milioane de clienți credincioși, va putea aprecia efectul ce-l va lăsa în America filmul acesta. Dacă dușmanii noștri s'ar mulțumi numai cu atâta, și ar fi suficientă propaganda lor. *Dar cei ce urmărim cu atenție imensa lor activitate în aceasta țară, știm că acest incident nu este decât o infimă parte din vastul lor program, dirijat dela centru, și pus în aplicare în mod iscusit și eficace.*“

„Față de această activitate, ce se face la noi?“

*

Ce se face la noi, ne întrebă frații din America. La noi se face

politică, se fac afaceri veroase, se trimit românașii noștri să putrezească în pustiurile uscate ale Braziliei, pentruca în locul lor să vină musafiri lacomi și nedoriți.

Cine să se gândiască la contra-

propagandă în America? Cel mult dacă isudă câteceineva pentru un pașaport de emigrare în America.

La noi, fraților, . . . „nici codrii verzi de brad“, nu mai sunt ai noștri!

Ioan Straje

Incotro mergem?

Pare din ce în ce mai neîndoișor astăzi că la noi criza economică și financiară s'a dublat cu o criză morală din cele mai acute. De multe ori se făcea altă dată din expresia aceasta „criza morală“ o simplă etichetă, care cuprindea în sonoritatea ei un complex de stări oarecum elastice, sau un fel de a spune care putea fi echivalent cu oricare altul.

Din nenorocire, nu tot așa stau lucrurile și astăzi, adică de câțiva ani încoace — și cu perspectiva unei desfășurări fantastice, căci nu se vede de nicăieri farul luminător și țărnelul la care să ancorăm. Trebuie să spunem — și acesta nu mai este un simplu fel de a spune — că noi trăim în plină criză morală și o trăim în carne și oase, căci o simțim în jurul nostru; îi respirăm aerul și-l mirosim cu stricăciunea i dusă până la sufocare. Destul să spunem că sunt așezăminte publice care ar trebui curățite de sus până jos și presa zilnică are prilej să vorbască prea adesea de „grajdurile lui Augias“. De altminteri, asemenea expresii mitologice ierbolice sunt menite de pe acum să nu ne mai impresioneze..

Ceeace este însă din cale afară de îngrijitor și de dureros este însuș felul crizei morale de care suntem bântuiți. Ea nu se manifestă printr'o nemulțumire a unor păături productive, dornice de mai mult și mai bine, insetate de creațiune în domeniul vieții sociale, nici prin aceea chinuitoare neadaptare sau nepotrivire la condițiile de viață ale unei societăți prea mici pentru forțele noastre sufletești, — ceeace a caracterizat totdeauna sforțările cele mai nobile ale omenirii în pragul celor mai hotărâtoare progrese. De parte toate acestea de atmosfera noastră sufletească. Criza noastră morală se manifestă în felul unei lipse desăvârșite de *fond sufletesc adevărat*, de abatere a tuturor frânelor morale și ne arătăm în apăsare de o adăptare superioară, cerută de condițiile de viață ale societății în care trăim. Ea se manifestă nu prin o aspirație puternică de a

trăi viața sub toate formele sale, ci prin imbuirea celor mai josnice porniri ale unui egoism brutal și materialist. Iar printre toate formele sale posibile, criza morală, s'a cristalizat în cea mai grozavă și mai ruinătoare pentru dezvoltarea unei societăți — aceea a întronării bunului plac particular în averea publică a Statului. Pentru unii funcționari mai mari și mai mici ajunge să se alcătuiască un crez, după care fiecare poate să-și zică în ce privește averea publică: „eu sunt Statul“. Să nu credem însă că avem aface aici cu un soi de corupție ademenitoare numai pentru anumiți fruntași ai vieții publice, care și-ar fi făcut din nesocotirea bunului obștesc un adanaj exclusiv și un privilegiu inaccesibil comunilor muritori. Nu, dimpotrivă ne este dat să asistăm cu înfricoșare la formarea unei adevărate *plebe morale* în rândurile societății noastre. Iar nimic nu poate opri acțiunea primejdioasă a acestei plebe morale, care nu poate aduce cu sine elementele unei democrații sănătoase, ci formează numai fermentul de descompunere al unor resturi de organizație sănătoasă. Pe de altă parte nu se lasă nici puțința de înjghebare a unei *elite morale*, care să cumpăniască efectele distrugătoare ale mediului cuprins de frigurile înavușirii cu ori ce preț.

Ne dăm seama acum de ce criza morală este suportul priincios crizei economice, dacă vedem că oriunde întorci ochii, la multe instituții chemate să producă, nu întâlnești de cât oameni preocupați de căpătuiala lor proprie și cărora nici nu le trece prin cap că un Stat modern nu se poate susține decât prin crearea continuă de valori pe toate tărâmurile. Ar fi, de altminteri, să ceri prea mult la atâția preținși oameni, care poartă în chipul lor stigmatul de plebe morală ca al unei degenerări incurabile.

De aceea, rămâne încă aceloră ce mai au curajul moral să dea drumul din tot pieptul acestui strigăt: *Incotro mergem?* C. Sudețeanu

Din trecutul plin de învățăminte al României Mici

Un act de curaj al parlamentarilor din 1868 pe care nu-l mai au parlamentarii din 1924. Expunerea de motive a proiectului de lege pentru regularizarea stării Jidovilor în România păstrează după mai bine de-o jumătate de veac o dureroasă, dar vie actualitate

Documentul de mai jos, pe care, cu tot spațiul restrâns al revistei, îl publicăm în întregime, constituie o strălucită dovadă despre existența pericolului jidovesc, negat cu atâta înverșunare de politicienii inconstienți, dar prevăzut cu o claritate desăvârșită de fruntașii generației trecute, cari înjghebându-ne țara, au încercat să o îngrădească și cu toate mijloacele de apărare posibile.

„Expunerea de motive și proiectul legii pentru regularizarea stării jidovilor în România” prezintate reprezentanților naționali în 1868 de 31 deputați printre cari marele istoric, erudit și cunoscător al chestiei jidovești, B. P. Hajdeu (poate chiar autorul expunerii?) au, în afară de valoarea strălucită, și o mare valoare științifică, condensând în câteva pagini, o documentată expunere a problemei jidovești în tot complexul ei. Socotim că am făcut un mare și real serviciu cetățenilor noștri, dându-le posibilitatea să cunoască acest act de curaj cetățenesc al deputaților din 1868:

Năvălirea jidanilor

„Năvălirea Jidanilor în România și mai cu deosebire în partea României de sus, a luat proporții așa de mari în anii din urmă, în cât a înspăimântat populațiunile române, căci ele se văd inundate de către un neam ostil și separat, care tinde la înființarea unei naționalități străine alături cu cea românească și opusă intereselor acesteia.

Indiferentismul de până acum, față cu această tăcută cucerire a țărimului nostru economic și național, a produs perturbațiuni profunde în economia Statului, care se agravează pe toată ziua mai mult; căci blândețile moravuri ale poporului român, liberala-i ospitalitate precum și ușurințele de traiu din țară, solicită neconținută năvălire a Jidovilor de prin Statele vecine în astfel de proporțiuni, în cât ei formează astăzi o populație flotantă de mai bine de 500.000 suflete.

Privind acest fapt, numai din punctul de vedere al proporțiunii numerice, simțim cât de amenințătoare este pentru România o colonie compactă de 500.000 suflete (astăzi sunt 3.000.000 N. R.), care crește neconținut și asupra căreia nici o influență locală sau socială a mediului în care trăesc, nu are cea mai mică înrăurire. Și aceasta provine din cauză că neamul jidovesc se deosebește de Români prin origină, moravuri, limbajiu, tradițiuni, religie și morală; și mai cu seamă fiindcă el stăruiește cu încăpăținare a se ține izolat de societate, ferindu-se de orice fuziune cu alte neamuri străine lui.

Un monstruos monopol economic.

Considerînd, că din punctul de vedere economic această nepăsare a produs fatale rezultate, fiindcă s'a tolerat constituirea unui monstruos monopol în mijlocul societății române, care a distrus cu desăvârșire comerțul și mica noastră industrie jidovii au ajuns acum a fi nemijlociți domni ai piețelor noastre de comerț. Efectele coalițiunii acesteia în ordinea economică sunt frapante mai ales în Moldova, unde acest neam s'a substituit, comercianților și artisanilor indigeni prin toate urbele fără excepțiune, străbătând, chiar și în comunele rurale: Substituțiune care a provocat daune necalculabile în mecanismul nostru economic, pentru că prin ea s'a izolat diferitele stări sociale, prin un corp străin — rebel ori și cărei solidarități cu populațiunea locală — și care statornicindu-se între noi în număr impunător, a sdruncinat tot echilibrul forțelor naționale.

Munca poporului desfășurându-se în aceste condițiuni anormale nu mai produce acum efectele-i binefăcătoare. Comerțul acaparat fiind de către Jidovi, foloasele muncii — ale cărui rezultate, numai, concursul diverselor operațiuni comerciale, ajung a reînăpăia societății cu deplănată sacrificiile ce ea a făcut pentru a produce — sunt derivate din cursul lor, pentru că capitalurile rezultând din comerț, care în trecut fructificau în mâinile Românilor și reveneau prin mii de canale să alimenteze iarăși sorgintele producerii, fiind sustrase din cercul activității naționale

și înstrăinate, rezultă acea enervare și inerție care se simte astăzi pretutindeni.

Secarea vitalității forțelor poporului

Concentrarea, capitalurilor noastre în mâini streine pe lângă pericolul economic — pentru că din astă cauză s'a desființat, chiar ideea punții unei concurențe, a produs un alt rău care atinge foarte mult ordinea morală a Statului Român. Posesori ai unor sume imense și naturalmente înclinați la exploatarea celor de alt neam, de prinși de instinctul lor predominant al rapacității, Jidovii s'au dat la practicarea usurei fără nici o rețineră și cu atâta generalitate în cât au desmoștenit mii de familii avute și le au redus în mizerie. Usura a devenit o plagă fioroasă care s'a lăsat peste tot corpul social și care seacă forțele vitalității poporului din însăși a lor sorginte.

Criza monetară

De asemenea monopolizarea aceasta a capitalurilor este cauza cea mai naturală a crizei monetară de care este bătută de atâția ani țara, și intensitatea ei crescând și persistența crizei este încă o nouă probă a gradului de zdruncinare în care a ajuns economia Statului; într'adevăr numai atunci este echilibru între diferitele forțe ale unui Stat, când prin îmboldirea concurenței naturale toate operațiunile de producere și de schimb se fac în mod de a corespunde intereselor în joc; adică, când prețul lucrurilor produse, ale agriculturii și ale industriei, este reprezentarea aproximativă a foloaselor ce trage societatea din posedarea lor.

Parazitul intermediator

Societatea este interesată să întindă și să înmulțească puterea mijloacelor sale și din desvâluirea acestei mișcări active rezultă o stare de prosperitate, de progres și de bun traiu general de care se folosesc și individul și Statul. Când însă se interpune între producător și consumator un grup izolant de paraziți

străini, cari cu încetul pe tăcute, monopolizează totul și apoi prefacețiurile nu după jocul natural al ofertei și al cererii ci după buna voință; atunci activitatea este lovită de o atonie omorâtoare, afacerile stagnază, inițiativa individuală amorțește și se stinge, căci lipsește puțința luptei și conștiința isbândeii. Dominatorii ne mai având înaintelele nici o stavilă, ne mai simțind nici o opunere care să precumpănească instinctele lor, crează nevoi și crise factice, ei se ingeniază în căutarea și descoperirea tuturor mijloacelor de extorsiune, până și în miseria poporului, pentruca să mulțamească acea nemărginită a lor lăcomie pentru câștig; căci miseria este productivă și mănoasă pentru cei ce au neomenia de a specula. Astfel se naște în curând cea mai strașnică și mai neîmbănzită din toate tiraniile; tirania banului care atunci când se exercită de străini asupra unui popor, îi nimiceste toate mijloacele de dezvoltare, îi împiedică avântul tuturor aspirațiilor generoase, îi înmormântă pe nesimțite viitorul său.

Progresele coalițiunii jidovești au mers așa de departe până de a monopoliza și obiectele de băutură și alimentare publică.

Monopolul alcoolului

În Moldova specula acestor obiecte este un comerț exclusiv jidovesc, în cât pe lângă scumpirea fără rațiune a alimentelor publice în timp normal, această acapare a produs efecte dezastruoase în timp de lipsă generală. Clasa muncitoare este aceia mai amenințată de lăcomia monopolizatorilor care întrebuițează mii de falsificai și mixturi vătămătoare sănătății publice.

O asemenea stare de lucruri este cu atât mai revoltătoare cu cât Românii sunt constrânși a se nutri cu alimente și băuturi preparate de Jidovi; pe când aceștia din urmă refuză cu dispreț obiectele de alimentare preparate de Români calificându-le de truff-necurate.

Considerând că din punctul de vedere financiar Jidovii fraudă și jefuesc Statul, pentrucă ei prin mii de manopere și subterfugii se sustrag sistematic de la contribuțiunile și impozitele ce dătoresc Statului pentru protejarea ce el le dă persoanei și averii lor,

Considerând că din punctul de vedere național Jidovii sunt periculoși pentru poporul român, atât pentru numărul lor cel mare de 500.000 suflete, cât și pentru rezistența lor

la orice fusiune cu rasa indigenă.

Istoria ne dovedește întrun mod cert că iudaismul are de caracteristică predominanța și exclusivismul cel mai aprig.

Jidanii nu se asimilează

Această înclinare înăscută a naturii lor a fost cauza puternică, care i-a făcut să reziste pururea și să se păstreze neschimbat, curs de 20 de secolii, în mijlocul națiunilor; astfel noi vedem că nici timpul, nici forța lucrurilor sau a împrejurărilor sociale ale dezvoltării popoarelor, creștine, n'a putut înrâuri asupra neamului jidovesc spre a-i clinti în ceva tradițiunile-i seculare.

Jidovii, siliți de nevoe se supun exteriormente autorității statelor nejidovești, dar niciodată ei nu pot consimți a face parte integrantă din ele. Ei nu pot șterge din sufletul lor ideea Statului Jidovesc, idee care, la orice ocazie, o vedem reeșind forte și vivace din toate acțiunile lor zilnice: și aceasta se înțelege ușor, căci Jidovii nu sunt numai o sectă religioasă, ei sunt mai cu seamă expresiunea unor particularități indelebile de rasă și a unor credințe invincibile de naționalitate. De aceea Jidanul din Spania, din Anglita, din Franța, din Polonia, — nu e nici polon, nici francez, nici englez, nici spaniol; el este Jidov întocmai ca și protopărinții săi din timpii biblici.

Contopirea popoarelor nu se operează prin simple relațiuni de conlocuire și, de comerț, — ci prin amestecarea sângelui și prin apropierea sentimentelor. Aceasta este imposibil cu Jidovii, căci tendințele și interesele lor fiind pururea fixate, nu în Statul unde trăiesc, ci afară de orice Stat nejidovesc, ei sunt împinși de o forță instinctivă a sta izolați în mijlocul popoarelor între care viețuesc. Ei simt că nu pot face cauză comună cu popoarele creștine, căci le sunt diametral opuși în toate. Din contră s'a observat că ori și unde se transportă în mic sau mare număr — prin însuși efectul ființei lor, — ei introduc germenul distrugerii și al disoluțiunii, pentru că tendințele lor sunt de a se înalța pe ruina tuturor. Ei se cred deslegați de recunoștința către popoarele ce le-au dat ospitalitate „pentrucă” Jidovii le privesc ca usurpătoare; și astfel fac us de toate mijloacele spre a ajunge la redobândi ea drepturilor de supremație și de dominație asupra universului, drepturi pe care ei cred că le aveau asigurate prin anticul lor pact religios,

Imoralitate comercială

Considerând că din punctul de vedere comercial, Jidovii au compromis negoțul României, în afară și înăuntru, prin fraudele ce întrebuițează și mai cu seamă prin un sistem organizat de falimente de rea credință, prin ajutorul cărora ei se sustrag dela angajamentele ce au contractat și ruinează pre acei cari le-au deschis credite, sau care au tovarășie de comerț și de speculațiune cu ei.

Considerând că din punctul de vedere politic Statul nu este o ficțiune abstractă, ci este expresiunea unei individualități naționale care se întemează prin ideile, credințele, sentimentele, moravurile și tradițiunile unui popor; și că pentru acest motiv Statul este imperios chemat să caute mijloacele de dezvoltare a forțelor poporului și să dirije activitatea lui în sensul spiritului său național.

Fructele activității unui popor sunt cu atât mai simțite cu cât națiunea lui va fi mai compactă și mai concentrată; când însă o națiune se lasă a se fracționa și a se izola în diferitele sale părți, prin alte grupe străine și eterogene, unitatea națională se întunecă; și atunci când unitatea națională se periclitează, însăși existența poporului este lovită în inimă; pentru că în asemenea caz și libertățile publice ajung a fi niște adevărate chimere. Statul român are mai înainte de toate misiunea de a întări societatea română, de a veghia cu neadormire asupra intereselor ei, și de a o sov-garda de înrăuirile ce-i pot aduce vătămări.

Contra intereselor Statului

Și atunci când credințele și aspirațiunile unora sunt, contra zicătoare intereselor sale naționale, Statul are dreptul de a făuri garanții puternice pentru împiedecarea răului, căci dacă Statul s'ar conduce de spiritul de cosmopolitism și ar căuta să subordoneze altor interese străine și izolate, interesul predominant al conservațiunii poporului său, s'ar nega pe sine însuși, ar comite o crimă de les-naționalitate.

Considerând că din punctul de vedere religios, e de prisos a se invoca toleranța în favoarea Jidanielor, dela un popor care n'a persecutat pe nimenea în confesiunea sa, nici chiar în timpii istorici.

Exclusivism neîmpăcat

Jidovii cu atât mai mult nu pot invoca toleranța, cu cât religiunea lor este cea mai exclusivă și cea mai asupritoare; căci jidovismul nu numai că nu admite pre nimenea în sânul familiei sale religioase, dar condamnă unei uri și prigoniri perpetue pre oricine nu este din neamul lui Israel.

Acest neîmpăcat exclusivism, înrădăcinat în sângele rasei Jidovilor, alimentează necurmatul răzbel ce ei au declarat înaltelor idei morale, de care sunt pătrunse toate instituțiile Statelor creștine și care sunt fundamentul moral al societății noastre civile. Mai cu seamă în cazul de față principiul toleranței, nici poate avea rațiune de a fi invocat, fiindcă religiunea majorității este blândă și umană, pre când din contră, religiunea unei fracțiuni de sectari străini este intolerantă și sălbatică până într'atâta în cât consideră Societatea întreagă ca impiă și sacrilegă, și menține cu strictețe pre adepții săi într'o stare de rezel permanent cu populațiunea care i-a admis în sânul ei. Jidovii privesc timpul ce-l petrec între celelalte popoare ca un timp de expiațiune, de încercare și de exil, și pe locuitorii țărilor între care sunt răspândiți, îi consideră ca pe niște inamici. așteaptă momentul făgăduit în care se vor constitui iară ca națiune distinctă; căci așa-i îndeamnă religiunea lor făcându-i să întrevadă perspectiva unui viitor strălucit, când în fine numai ei vor domina toată omenirea.

Statul judaic

Pentru noi este un fapt constatat care rezultă din toate împrejurările acestea, precum și din stăruința tenace cu care jidovii se înrădăcinează și se înmulțesc în România; este faptul că încearcă de a înființa aci Statul judaic care înseamnă prima realizare a ideilor lor de predominare asupra popoarelor creștine.

Religiunea jidovilor este obstacolul cel mai mare care-i face să reziste la contopirea cu neamurile ortodoxe, pentru că această religiune este totodată și o constituțiune politică și socială, care urmărește pe individ în toate acțiunile sale și în toate epocile vieții lui. La jidovi legea religioasă este și legea civilă și viceversa: *Statul și Biserica formează un tot* care se concentrează în cuvântul „Judaism”. De aceea nici un jidov nu se poate deslipi de acest Stat în Stat teocratic, căci atunci el în același timp ar fi ne-

În fața reformei administrative

Aflând că guvernul a depus în Parlament proiectul reformei administrative, „Acțiunea românească”, îngrijorată de covârșitoarea majoritate a cetățenilor de origină streină în orașele țării, a tratat chestiunea în întrunirea, ce a avut loc la Cluj în ziua de 10 Februarie 1924 și, în aplauzele miilor de cetățeni clujeni, a formulat următoarea moțiune, pe care o aduce la cunoștința guvernului, ca un postulat național, izvorât din sufletul oricărui bun Român:

„Având în vedere importanța capitală a reformei administrative și a chestiunii streinilor pentru consolidarea României întregite, având în vedere prosperarea și însăși existența neamului românesc ca stăpân pe plaiurile străbune, apărate și recâștigate cu nespuse jertfe de sânge, adunarea cere Parlamentului și guvernului țării cu stăruință și cu energie:

1. Reforma administrativă să asigure fățiș și fără echivoc preponderența covârșitoare a elementului etnic românesc în consiliile comunale și județene prin introducerea membrilor de drept cel puțin egal cu numărul celor aleși, așa în cât principiul electiv din legea administrativă să fie pus în concordanță sau să fie chiar subordonat, dacă e nevoie, principiului **dominant** că Statul român este un Stat național unitar, precum stă scris în Constituție.

2. Reforma administrativă să asigure în mod neîndoelnic eliminarea politicii de partid din administrație.

3. Reforma administrativă să realizeze, în cadrul de supraveghere și control al Statului. o descentralizare efectivă.”

voit a se lepăda și de Biserica sa. Aceasta-i cauza pentru care ori și unde se află Judaismul, el este forțat de a forma Stat în Stat.

Judaismul ca religiune nu poate rămânea într'o stare de mijloc; el trebuie să fie ori dominat, ori dominator. Căci el este un cult special care nu admite în sânul său decât numai pe urmașii lui Abraham, privind restul omenirii ca afară din lege.

Jidanii nu pot cere drepturi

Statul român este tolerant prin liberul exercițiu al tuturor culturilor, însă el nu poate să treacă cu vederea cuprinsul moral al unei asemenea religiuni, ale căror dogme sunt antisociale și cari tind a surpa interesele lui cele mai de căpetenie.

Considerând că din punctul de vedere al „legalității”, Jidovii nu pot cere drepturi egale cu Români, pentru că ei nu vor să se desbrace de exclusivismul lor secular și să se supună în mod leal la sarcinile și îndatoririle societății moderne, ci din contra, ei vor să conserve întreg individualismul lor de rasă distinctă și separată și să aibă beneficiul egalității drepturilor. Ei vor într'un cuvânt, să fie tratați frățeste de către aceia pe care ei îi tratează ca pe niște inamici implacabili. Judaismul nu poate deci reclama dela Statele creștine beneficiul principiilor lor egalitare, când ei nu le pot oferi reciproc.

Beneficii, dar și sarcini

Dreptul scris este o manifestațiune a conștiinței naționale, de aceea numai acei cari prin purtarea lor știu a se identifica cu interesul națiunii și a se face folositori societății în sânul căreia trăesc, au cuvânt a reclama beneficiile ei, fiindcă consimt a se supune fără precugetare la sarcinile ei, formând o comunitate intimă cu poporul care le-a dat ospitalitate. Statul însă nu este silit sub nici un pretext de a sacrifica unei fracțiuni totalitatea, căci atunci ar acorda unei neînsemnate minorități dreptul de asuprire asupra mării majorități, aceasta ar constitui cea mai revoltătoare nedreptate.

Dreptul de apărare

Așa dar precum un popor are dreptul de a se apăra contra invasiunilor armate a inamicilor existenței sale, tot așa are dreptul de a se apăra și contra inamicilor săi când aceștia nu-și vădesc prin forme voolente scopurile lor, caută însă a perturba liniștea sa, a dezorganiza forțele sale de dezvoltare, a distruge unitatea națională; atunci el este dator să opună scutul legii ori unde prosperitatea publică este amenințată.

În urma acestor considerațiuni, dacă voim să ne folosim și de învățămintele timpilor mai depărtați de noi, spre a lamuri pe deplin această chestiune, găsim destule documente istorice care dovedesc că

tocmai în epocile în care Europa era cucerită de spiritul celei mai aprige intoleranțe religioase, strămoșii noștri dădeau un binevoitor azil tuturor asupriților fără distincție de confesiune religioasă.

Pământul Românilor din străvechea vreme a fost refugiul celor prigoniți, jidovii s'au folosit și ei de ospitalitatea și deplina noastră folosință. Străbunii noștri însă, căutau să concilieze avânturile lor generoase cu garanțele și siguranțele necesare liniștii și bunului traiu al poporului român, pe care nu voiau să-l lase expus la eventualitățile unei generosități neprevăzătoare¹⁾.

Legătura de sânge

De aceia bătrânii noștri Domnitori români, primind pre Jidovii fugăriți de către barbarii lor vecini, dându-le libertate deplină în țară, le puneau în vedere că *numai cei ce-și varsă sângele pentru acest pământ pot invoca alte drepturi decât drepturile de oaspe!* că sunt învoiați a se ține separați de societatea română — după cum le prescrie legea lor — dar că tocmai pentru aceasta nu pot cere beneficiile unei societăți căreia nu-i pot da compensațiuni echivalente. Prin urmare jidovii erau niște oaspeți pe cari românii primindu-i în sânul lor le-au pus și condițiile cu cari pot să trăiască aici în liniște și libertate. De aceea noi vedem că atunci când ei abusau de asilul ce li se acordase și supărau pe români prin fraude, Domnitorii erau siliți să-i expulzeze afară din țară²⁾.

Astfel au stat jidovii până în timpul Domniilor fanariote când țara trecând prin o nouă fază politică, pe lângă alte multe nenorociri, a ajuns la deplorabile consecințe economice. Românii pierzând dreptul guvernării lor de sine, și sentimentul național distrugându-se sistematic de către Domnitorii cei noi, țara lor a devenit teatrul invasiunilor și a ocupațiilor lor armate și economice ale tuturor străinilor.

Istoria invaziei jidovești

De la această epocă datează și începutul prosperării jidovilor, cari erau atrași de câștigurile erei de corupție ce se inaugurasă. Jidovii s'au înmulțit în proporțiuni directă cu decăderea crescândă a societății

române și cu umilirea poporului. Însă imigrațiunea jidovească a luat un adevărat avânt de la anul 1828 — după invasiunea moscovită — când țara sguduită de tot felul de suferințe, a ajuns la o nepomenită miserie; pe lângă care s'a adăogat și introducerea de noi vicii și statornicirea unui sistem birocratic corupt. Astfel în cât jidovii, al căror număr abia se urca înainte la 25.000 suflete, merg sporind din an în an, și la 1844¹⁾ se urcă la 55.000, la 1854 la 160.000²⁾, și astăzi la mai bine de 500.000 suflete, adică perioada anilor 1844—1854 cifra medie anuală a imigrației este de 10.500 suflete, și în periodul anilor 1844—1867 media anuală se urcă la 26.154. Cifrele acestea au o elocință irezistibilă, căci corespund cu scăderea forțelor noastre economice, cu desnaționalizarea târgurilor Moldovei, cu monopolizarea comerțului României, cu împuținarea numerarului și creșterea criselor financiare, cu înmormântare averii fonciare a țării sub o enormă datorie hipotecară.

Decăderea Moldovei

Starea morală și materială a Moldovei, a ajuns la un grad de decădere care se poate asemăna doar numai cu cea a Galiei și Podoliei care zac sub povara hidoasei opresiuni iudaice.

Considerând că atât legile anterioare cât și cele posteroare regulamentului organic coprind deosebite dispozițiuni prin care se regulează situațiunea jidovilor în România.

Așa la anul 1804, Dtru Moruzi printr'o dispozițiune administrativă către dregătorii țării, arată supărările ce se cauzează locuitorilor de către arendașii jidovi, și oprește pe aceștia de a lua arenda, de moșii,

Legi de apărare

Codicele Calimah prin paragr. 1450, oprește pe jidovi de a cumpăra proprietăți imobile la țară.

La anul 1830 Divanul Judecătoresc al Moldovei fiind consultat, de pot jidovii lua moșie în arenda, au opinat că pe „temeinicul obicei al țării” ei nu pot lua moșie în arenda.

Regulamentul organic, deși introdus sub influența și dictatul Rusiei, cu toate acestea au respectat obiceiurile țării în astă privință, și între alte dispozițiuni relative la

jidovi este și poprirea lor a se stabili la țară ca arendași de moșie.

Legiurile Obșteștii Adunări a Moldovei din 1843, oprește pe jidovi de a locui prin sate și de a ține cârciumi și hanuri pe la drumuri.

De asemenea manualul administrativ, coprinde mai multe dispozițiuni în privința vagabonzilor jidovi, îndatorând autoritățile locale și acelea de frontieră de a-i isgoni din țară; cerând pentru alți jidani un capital bănesc, exercițiul unei meserii onorabile și o garanție suficientă pentru asigurarea comunei unde se așează, că nu se vor abate la fapte vătămătoare intereselor cetățenilor.

Manualul administrativ secț. IV. și V. vol. I. pag. 511—529.

În fine legea din 20 August 1865 relativă la drepturile străinilor domiciliați în România, recunoaște dreptul de a cumpăra proprietăți, nemobile numai străinilor creștini; prin urmare jidovilor și după această lege li-se interzice dreptul de a cumpăra proprietăți, atât în comunele urbane cât și în cele rurale.

Lipsa de sancțiune

Legiitorul din 1864, cu toate că predominant de influența unor idei cosmopolite, periculoase naționalității române, n'a cutezat să nesocotească sentimentul general, întinzând beneficiile legii și la jidovi.

Toate aceste legiuri, atât cele din regulamentul organic, din manualul administrativ, cât și cea din 1864, au toată puterea lor, dar printr'o interpretare greșită, acei ce au condus guvernul și acei ce au avut misiune de a le aplica le-au lăsat în neglijență, sau că n'au voit a le aplica. De altă parte jidovii n'au încetat de a întreprinde felurite mașinațiuni, pentru a se sustrage dela prohibițiunile acestor legi; și aceasta a provenit din cauza lipsei unui mod de sancțiune a unui mijloc de a preveni pe contra-venitorii legii.

Stavilă nouă pericoului

Bazați pe aceste considerațiuni, bazați pe legile consuetudinare și prin legile positive ale țării, și având în vedere că toate aceste legiuri au fost dictate de o necesitate imperioasă pentru garantarea Românilor de exploatarea jidovească și înlăturarea pericolelor amenințătoare naționalității noastre, având în vedere că și legiitorii celorlalte țări s'au găsit nevoiți să pună stavile

1) Archiva istorică a României. Chrisovul lui Ștefan Vodă cel Tânăr din 1525 pag 55 tom. I anul 1865.

2) Ibidem Chrisovul lui Petru Vodă cel Schiop din anul 179, pag. 172, vol. I

1) Notices statistiques sur la Moldavie par N. Soutzou pg 67.

2) Luările statistice din 1850—1860 public. de Direcția centrală a Minist. de Interne al Moldovei anul 1861 pg. 189.

relelor ce cauzează jidovii și văzând iminența pericolului cari învâluie poporul român, atât în privirea economică cât și în cea națională și care ne impun datoria, ca cât mai

curând, să aducem remediu eficace unei stări de lucruri care se agravează neîncetat, subscrișii au onoarea a propune reprezentățiunii naționale următorul proiect de lege:

sunt și rămân desființate de la publicarea legii de față.

Art. 10. — Toate legile, ordonanțele, decretul și regulamentele, contrazicătoare acestei legi, sunt și rămân desființate dela promulgarea ei.

Dr. Fătu
președinte

PROECT DE LEGE

pentru

Regularizarea stării jidovilor din România

Art. 1. — Jidovii nu se vor putea statornici în comunele urbane fără autorizația consiliilor comunale.

În comunele rurale nu se pot stabili jidovii sub nici un pretext, fie chiar temporal.

Art. 2. — Jidovii cari vor contraveni art. precedent se consideră de vagabonzi.

Consiliul comunal decide și face a se lua măsurile necesare pentru trimiterea vagabonzilor la urma lor.

Art. 3. — Jidovii nu pot avea proprietăți imobiliare, nici urbane, nici rurale.

Vânzarea și cumpărarea de atari imobile, făcută jidovilor, este de drept nu'ă și prețul se prevede $\frac{2}{3}$ în folosul institutelor de binefacere locale și $\frac{1}{3}$ în folosul denunțatorului.

Art. 4. — Acei, cari vor înlesni călcarea dispozițiilor de mai sus, se vor condamna cu pierderea drepturilor politice de la trei la zece ani și cu o amendă de 20° din valoarea lucrului cumpărat.

Art. 5. — Jidovii nu pot ține în arendă moșie, cârciumi, mori, povere, poduri, vii, suhaturi, grajduri de îngrășat vite, stâne, nici hanuri și hoteluri pe la drumuri.

De asemenea ei nu pot fi antreprenori pentru vre o afacere de ale Statului, de ale comunelor, sau de ale ori căria case publice.

Art. 6. — Autoritățile nu vor primi nici o cerere, făcută de către jidovi, pentru socoteli de tovărășie sau alte afaceri cari ar înlătura dispozițiunile art. 5.

Art. 7. — Jidovii, spre a putea face comerț, negoț sau trafic, sunt datori să aibe biletul de autorizare special de la autoritățile comunale unde și-au domiciliul.

Acei cari nu se vor supune acestei dispozițiuni se vor amenda de la 300 lei noi.

Autoritățile nu pot da curs unei reclamațiuni pornită de vre-un jidan care nu va avea acest bilet de autorizare.

Art. 8. — Comerțul cu obiecte de hrană și băutură pentru creștini, este interzis jidovilor.

Ei pot, însă, vinde aceste obiecte coreligionarilor lor.

Pentru orice abatere de la această prohibițiune culpabilul va fi supus la o amendă de la 100—600 lei noi; iar în caz de recidivă se va retrage biletul de autorizare.

Dispozițiuni generale

Art. 9. — Toate comunitățile și comitetele jidovești tolerate și autorizate până acum prin diferite urbe

Pădurile noastre în mâna străinilor

„Munții noștri de aur plini”
„Noi tot slugi pe la streini”

Acesta este cântecul de durere al Moșului de lung amar de veacuri, și tot astfel cântă nu numai Moșul dar orice muntean Român astăzi, după ce s'a înfăptuit întregirea neamului. Sună revoltător de dureros refrenul popular, când știm, că situația actuală nu ne vine numai din trecut, ci s'a sporit înstreinarea averilor noastre forestiere tocmai sub regimul românesc. Spre a se sătura lăcomia fără frâu a câtorva oameni politici, cari își pun numele lor în consiliile de administrație a societăților streine, ocrotind astfel întreprinderea unor venetici, se dă pradă cu o ușurință nelegiuită averi de milioane unor aventurieri Jidani, cari reduc la sărăcie perpetua populația românească din locurile unde își așează exploatarea. Cel mai recent caz este afacerea pădurilor din ținutul Moșilor, în care afacere nu se aduce o îndreptare de puternicii zilei, ci se învoacă sfințenia dreptului formal uscat și hipocrit, — când s'au răsturnat alte drepturi mult mai adânc întemeiate, — numai și numai pentru că oameni cu influență și politicieni interesați direct sau prin prepușii lor caută a se îmbogăți cu orice preț pe ruina intereselor economiei naționale. Acesta este dedesuptul adevărat, acoperit cu vâlul transparent al teoriilor juridice, ticluite de ocazie.

Dar am reamintit numai un singur

caz din vinovata serie. Pentru cine voește să cunoască întreg lanțul de afaceri, cari ne pregătesc încet dar irezistibil robia noastră economică, prin stăpâni ea munților de către streini în majoritate Jidani, publicăm mai jos în întregime, după „Monitorul Oficial” interpelarea făcută guvernului în ședința senatului dela 28 Mai 1924 de dl senator dr. Vasile Bîanu, care singur din atâția senatori a avut curajul să ridice chestiunea, pentru simplul motiv, că nu este interesat în afaceri de păduri și deci poate pune interesele permanente ale neamului deasupra măruntelor considerații de beneficii personale. Cinste lui!

„Domnilor senatori! În ședința senatului dela 13 Martie a. c. am avut onoarea să fac o comunicare cu privire la *întreprinderile industriale* din Ardeal, în deosebi la cele din Turda, cari aproape toate sunt în mâni străine, în cari elementul românesc este sistematic boicotat și cari sunt tot atâtea focare de iridentism.

Astăzi voiesc să vorbesc despre *întreprinderile forestiere*, cari se găsesc în aceleași condițiuni. Aceste întreprinderi forestiere făcute de diferite societăți anonime, în cea mai mare parte *evreo maghiare*, sunt foarte numeroase și continuă a se înmulți pe tot cuprinsul Ardealului. Opinia publică și presa românească

sunt alarmate de această stare de lucruri, văzând spiritul străin ce domnește în aceste întreprinderi, cari în marea lor majoritate nu se orientează după concepțiile dela București, ci stau încă sub înrăurirea directivelor din capitala Ungariei. (Aplauze).

Dovada o face faptul, că elementele române, chiar și acele de o valoare reală, nu pot reuși să-și valorifice cunoștințele și aceasta din pricină, că marile întreprinderi evreo-maghiare să feresc de a introduce români.

Aceste întreprinderi forestiere sunt foarte numeroase în Ardeal, în frunte cu Foresta, Regatul Mare, Valea Zimbrului, Vidori, etc., fără a mai pomeni pe acele multe de pe valea Mureșului.

I. P. S. S. Mitropolitul Primat, Dr. MIRON CRISTEA: Foarte exact; ar trebui să punem capăt acestei stări de lucruri. La noi pe Mureș, nu este un singur funcționar român.

VOCI: Așa este!

DI Dr. VASILE BIANU: Dar ceea ce este și mai trist e că de câțiva timp a început să se creieze societăți cu fondatori și conducători străini, cari își iau nume cât se poate mai românești, cum este *Regatul Mare*, etc., cu singurul scop de a induce în eroare autoritățile. Apoi ca să apară mai românești, aceste societăți străine introduc în consiliile lor de administrație, mai ales pentru locul de președinte, câte-va nume românești, persoane cu situații politice, cari joacă rolul de figuranți, persoane triste, cari uitându și locul și timpul în care trăiesc, servesc interese străine, cari pentru un câștig ușor și trecător, ca să nu zic pentru un biid de linte, își imprumută sau își vând numele la acțiuni păgubitoare românismului.

VOCI: Kușine lor!

DI Dr. VASILE BIANU: Aceste societăți anonime cu nume românești sunt și mai primejdioase întrucât ascunzându-și calitatea de *societăți evreo-maghiare*, induc lumea în eroare și pot mai cu înlesnire să-și facă afacerile.

Dar să nu credeți, dlor senatori, că astfel de lucruri se petrec numai în Ardeal și în Bucovina. Din nenorocire chiar și în Vechiul Regat se văd lucruri revoltătoare din toate puncte de vedere. Este vorba de marile fabrici de cherestea ale *Societății Goets*, fuzionată dela 1 Ianuarie 1924 cu *Societatea Foresta*, de al cărei nume să leagă vestitul Castiglioni, un evreo-mag-

hiar cu nume italian și care societate deși funcționează de atâta amar de vreme în Vechiul Regat, nu este încă nici astăzi naționalizată.

În marele centru Nehoiu, din județul Buzău, ca și în toate celelalte din Moldova și din tot cuprinsul țării, Românii sunt boicotați pe capete. Din cele câteva sute de funcționari, pe cari îi are această societate, la toate fabricile și exploatările ei nu sunt români nici 5 la sută, restul toți sunt nemți, unguri și mai ales *evrei maghiarizați*. Și ceea ce este și mai trist, este că majoritatea sunt dintre acei cari în timpul ocupațiunii germane jefuiau și chinuiau populația românească și acum toți acei calai sunt atotputernici, se resfață în bunătați fiind plătiți cu zeci de mii de lei lunar și sfidează în mod cinic pe bieții români, cari muncesc din greu, ca în grea robie, pentru ași agonisi o bucățică de pâine în România Mare. (Aplauze prelungite).

În toate întreprinderile Societății Goetz, începând cu Bucureștii, în direcția generală, la Galați, Buzău, Românești, Tarcău, Piatra-Neamț, Keskeș, Argeș, Dorna-Vatra, Broșteni, etc., nu există un singur român cu titlu de administrator, iar cei câțiva români, pripășiți pe ici pe pe colea, ca corbii albi, lăncezesc ca simpli supraveghetori, uitați de Dumnezeu cu anii în asemenea posturi mici și plătiți cu 1400—1600 lei pe lună, iar nemți, unguri și evreii maghiarizați, toți sunt inspectori, directori, subdirectori, procuriști, etc., plătiți gras, dela 5000 lei în sus, plus tantieme, prime, etc.

Unii dintre aceștia nu știu nici o boabă românească și se poartă în mod arogant, cu dispreț chiar, față de românii resfirăți prin aceste întreprinderi în situații din cele mai inferioare.

Mai mult, de când Societatea Goetz s'a unit cu Foresta s'a început o goană în contra elementului românesc spre a se face loc străinilor importați de către aceasta. Așa, în ziua de 2 April 1924, faimosul evreo-maghiar *Sipoș*, directorul Forestei, împreună cu alți trei evrei deasemenea ungrizați, au mers la Nehoiu pentru ca personal să instaleze pe străinii aduși cu ei înlocuind pe tot atâți români, cari în preajma sfintelor sărbători de Paști au fost lăsați pe drumuri și pentru cari rog pe dl Ministru al domeniilor să le vie în ajutor cât se poate mai curând.

Acesta fiind crudul adevăr, ter-

min, dlor senatori, rugându-vă să binevoiți a vă asocia cu mine și să rugăm cu stăruință pe dl Ministru al domeniilor ca să dispună facerea unei revizuirii, cât mai urgentă, a marilor întreprinderi forestiere, în special a societăților anonime, atât în Ardeal cât și în Vechiul Regat, pentru a se constata în mod exact felul capitalului lor, forma conducerii cu privire la elementul românesc, calitatea funcționarilor întrebuințați, dându-se elementului românesc locul ce li-se cuvine, conform legii în vigoare, care cere ca $\frac{2}{3}$ din capital să fie românesc și $\frac{3}{4}$ părți din consiliul de administrație și din funcționari să fie români de baștină, iar nu numai cetățeni români. Societățile anonime să și transforme acțiunile la purtător în nominative pentru a se putea cunoaște felul capitalului, după cum s'a făcut și cu Reșița. (Aplauze prelungite; orașorul este viu feliicitat).

I. P. S. S. Mitropolitul Primat, Dr. MIRON CRISTEA: Mă asociez din toată inima la cele spuse de dl Bianu.

Dela Biroul

„Acțiunii Românești”

Conform art. 14 p. f. din statutele președinției Comitetului pe luna în curs o deține dl Dr. Iuliu Hațieganu, profesor universitar. Orele de biuroa la Comitetul Central (Str. Bob No. 7) sunt între 12—1 a. m. La Comitetul local orele de biuroa sunt între 6—7.

Inscrierile de noi membri se fac în fiecare zi între orele 6—7. Este de dorit recomandarea unui membru vechi.

Se atrage cu insistență atențiunea organizațiilor din provincie și membrilor în general să trimită secretariatului general darea de seamă asupra evenimentelor locale.

Secția de informații și propagandă și-a reluat activitatea. În consecință membrii acestei secțiuni sunt invitați să prezinte raportul asupra activității din cursul vacanței.

Se pune în vedere membrilor activi că pe baza art. 32 din Regulament sunt obligați să aboneze organul oficial al organizației. Socoțim de prisos să mai trimitem avertismente în acest senz fiecărui membru separat. Abonamentele se vor trimite prin mandat poștal pe adresa administrației revistei. Str. Bob No. 7.

Secretariatul general.

„Adevărul“ îndeamnă la revoluție

„Adevărul“, cel mai anumit ziar din anumita presă, acelaș, care s'a ridicat cu o rară violență de limbaj contra actului de disperare al lui Corneliu Zelea Codreanu, cerând întregii opinii românești să se ridice într'un unanim protest, dovedește reua credință și felurile măsuri cu cari privește evenimentele ce se petrec în această țară. Într'un articol intitulat „Ajunge cu fraudele electorale!“ publicat în numărul 12541 din 23 Noemvrie acest ziar îndeamnă la gesturi, pe lângă cari cel dela Jași, înfierat cu atâta ură spumegândă, rămâne un simplu fapt divers. Reținem aceste pasagii:

„Până când cei ce-și îngăduie dreptul unor astfel de abuzuri, vor conta pe indolența românului? Nu-și dau ei seamă, că într'o bună zi s'ar putea întâmpla ca cei tratați în felul cum s'a întâmplat la Romani, având sentimentul demnității omenești mai dezvoltat, să recurgă la mijloace mai concrete decât o reclamațiune, pentru a răspunde la o samavolnicie și să pedepsează dâșii pe cei cari abuzează de situația lor? Și de partea cui ar fi vina unor astfel de acteperate, cari în multe țări au însemnat și începutul revoluției? De asemenea, poate crede cineva, că ilegalități ca cele petrecute la biroul electoral dela Arcești, ar putea rămâne pururea simple fapte diverse? Nu s'ar putea întâmpla, cum a dovedit d. Mirto că era gata să se întâmple la ael birou, ca suferitele cinstite să descarce un foc de armă împotriva celor ce falsifică voința poporului, dela care voință trebuie să porceadă toate în această țară? Și în acest caz, efectele imense ale unei atari sancționări, ar fi ele opera autorilor dezordinei sau ale putregaiului politicianist, care falsifică, comite abuzuri fraude și furturi, în numele ordinii?“

Ce proces psihologic se va fi petrecând oare în sufletul onestului cetățean român, care citind această presă nu-și dă seama că-și otrăvește zi de zi, cugetul său cinstit? Nu se revoltă oare în el conștiința sa românească văzând contradicțiile interesate și măsurile neegale ale acestui ziar?

Singurul mijloc de apărare contra presei jidovești este boicotul sistematic din partea publicului românesc.

„Jidanii vor fi profesorii de mâine, judecătorii de mâine, administratorii publici de mâine, generalii de mâine, deputații, senatorii, miniștrii de mâine. Iar noi românii sărăciți, vom fi cârmuiți de jidani și slugile lor. Acesta este rezultatul de neînălțurat — dacă nu luăm măsuri — a situației create elementului românesc băștinaș în propria lui țară, prin Constituția dela 28 Martie 1923“.

(A. C. Cuza. — Numerus Clausus)

„... dar ceiace trebuie să obținem, ceiace trebuie să fie obiectul sforțărilor noastre neîncetate, este o lege mai puțin severă *asupra falimentelor*. Din asemenea regim noi vom face pentru noi o mină de aur, mult mai bogată decât au fost vreodată minele Californiei“.

Din Anexa I. la Dreptul rasei superioare de Isaac Blümchen Traducere de profesorul universitar I. C. Cătuneanu

Se strâng rândurile!

— *Marele român, dl G. Sion s'a înscris în „Acțiunea Românească“.* —

„Acțiunea românească“, deschizând lupta pentru întâieratea Românului în țara lui și pătrunsă de adevărul, că pe lângă mijloacele economice ținta întâietății se atinge prin propășirea culturii românești, nu putea uita pe domnul G. Sion, care și-a legat numele pe vecie de progresul culturii naționale prin donațiunea nestimată ce-a făcut universității din Cluj, punând la dispoziția celor dornici de lumină comoara bibliotecii lui, adunată din tinerețe cu pasiune, cu trudă și sacrificiu.

Socotind de a sa datorie să fină pe bunul Român la curent cu mișcarea naționalistă ce se întinde cu ceritor în cadrul legalității, pe plaiurile desrobite ale Ardealului, și crezându-se interpretul simțului de recunoștință al tineretului universitar clujan către generosul donator, comitetul central al „Acțiunii românești“ s'a grăbit a-i trimete primul număr al organului ei de publicitate.

Impărtășim publicului românesc deosebita satisfacție ce am avut primind din partea distinsului donator scrisoarea adresată dlui I. C. Cătuneanu drept răspuns și reproducem dintr'însa următoarele rânduri:

„Vă rog bine-voiți a fi îterpretul meu către comitetul central al „Acțiunii românești“ arătându-i că sânt legături misterioase, sânt simpatii care te leagă fără a se putea explica. Tot asemenea inima și sufletul meu sânt legate de „Acțiunea Românească“. Arătați vă rog dragostea și iubirea ce am pentru Dv toți și aștept cu nerăbdare să v-u la Cluj să am cinstea a depune jurământul cerut“.

Prietenesci salutări

G. Sion

Presa românească despre revista noastră

„Țara noastră“ de sub direcțiunea dlui O. Goga, în No. 46 din 16 Nov. 1924 scrie următoarele:

„Ne sosește la redacție cel dintâi număr al unei noi publicații clujene, revista „Acțiunea Românească“, scrisă de un mănunchi de profesori universitari, strănși în jurul asociației politice purtând acelaș nume și propovăduind doctrina ideii naționale. Revista aceasta, ale cărei articole documentate sunt iscălite de personalități științifice ca dñii Iuliu Hațieganu, I. Cătuneanu, Valer Pop și alții, dovedește că mișcarea românească a studențimei noastre, atât de batjocorită în unele gazete, nu este o iresponsabilă și copilărească agitație, ci ecoul unei frământări sufletești generale. Faptul, că sentimentul îndrumătorilor culturali ai tinerimei e acelaș cași al tinerimei acesteia, vorbește destul de lămurit. Noi urăm viața lungă noului confrate.“

Tot așa de elogios se exprimă și „Libertatea“ din Orăștie, foaia pentru popor a părintelui Ioan Moța. Reținem acest pasagiu:

„La 1 Nov. a început să se tipărească în Cluj o nouă revistă (gazetă) națională creștină, ca mijloc de propovăduire a sănătoaselor simțăminte de care sunt pătrunși conducătorii și membrii acestei Societăți. Ei sunt luptători împotriva cotropirii jidovești, — la fel cu studențimea noastră bună și pe același drum cu ea.“

No. 1 al revistei „Acțiunea Românească“ are articli plini de înaltă iubire de neam și de lege, scriși de profesorul universitar I. C. Cătuneanu, de profesorul universitar Dr. I. Hațieganu, de advocații Dr. Valer Roman și Dr. Valer Pop, de inimosul conducător al studențimii din Cluj I. Istrate și alții“.

Poporul și panamaaua pașapoartelor

— *Un judicios articol publicat în „Libertatea” —*

Atragem atenția Domnilor guvernanți asupra următoarei notițe luată din ziarul „Libertatea” de la Orăștie din 30 Octombrie 1924, care ziar se bucură de 22 ani de o neștirbită autoritate morală în Ardeal și are mai mult de 20.000 abonați. Iată, domnilor puternici ai zilei, culoarea adevărată în care sunteți prezentați maselor populare, cari așteptau de la conducătorii lor alte fapte și alteilde de cât cele de mai jos:

„In legătură cu pașapoartele cari să dădeau Românilor (mai ales Bănățeni! 80 la sută din cei înșelați, sunt bănățeni, căci aci știau mișeii că avem popor mai cu bunăstare, dela care au ce înșela!) — se scoate la iveală altă mișelie, și mai neagră: Că în vreme ce Românilor li se dădeau pașapoarte, ca să plece din țară, — miilor de streini, mai ales Evrei, ce se doreau aci, nu la America, li se dădeau, tot pentru bani buni, hârtii mincinoase, în temeiul cărora, să se așeze aci și să fie înscrși ca cetățeni români!

„Numai în Timișoara ci-că sunt peste 20.000 de streini, așezați aci pe temei de hârtii mincinoase!

„Românii să plece, streinii să curgă puhoiu peste noi!

Iată fapta „patriotică” cu care se poate lăuda stăpânirea țării româneștii din zilele Văitoienilor și Constantinșilor!

„Iată scârbele sufletești, cari nu-s de azi, de ieri, ci sunt vechi și se tot măresc și se întăresc, — cari umplu de jale sufletele celor adevărat iubitori de neam și țară, și-i ridică la lupta pentru curățea aerului acestuia stricat din casa neamului nostru și pentru tăierea putrejunii de pe trupul neamului!

„Ori cât se vor sfătoși domnii și se vor răsti de-acolo de sus, spre noi, cei mai de jos, — acesta e rostul, acesta e înțelesul adevărat, și al mișcărilor studențești din anii din urmă!

„Acești oameni stricați ei, de sus, sunt cei cari împing pe tinerii noștri la fapte adesea desnădăjduite, feroase, — dar a căror îmbold aci e a se căuta: în ticăloșenia celor de sus!”

Antisemitism „sui generis”

— *Di Iorga vrea să ferească pe români cu ajutorul jidanilor. —*

La Cernăuți, cu prilejul unei întruniri politice, di Iorga, văzând mizeria în care se sbate elementul românesc, sufocat de paraziții jidani, a avut desigur o străfulgerare de remușcare pentru negarea atitudinii sale de acum 10—15 ani și-a spus celor ce se aflau în sală:

„*Aici suntem în România. Românii trebuie restabiliți aci în drepturile lor. Să fie și dânșii întăriți, puternici și bogați.*”

Foarte frumos maestre! Dar cum vom putea face această minunăție? Știut este de toată lumea, că ruina românilor din Bucovina au adus-o jidanii veniți din Galția. Ca să reasezăm elementul românesc în drepturile sale firești, trebuie să gonim

de unde a venit parazitul invadant. Cine să facă acest lucru? Jidanii din partidul „naționalist” al d-tale?

Și ca să nu creadă cititorii că te năpăstuim pe nedrept, vom reproduce, cu voia D-tale, maestre, după „Neamul Românesc”, de Joi 16 Octombrie 1924 — următoarea listă de jidani autentici, care fac parte din „Comitetul Central al Capitalei.” Cităm întocmai:

Alpern Jacques, dir. comerç.: Bercoșci I., comerç.; Finkelstein I., avocat; Leonhard Grunștein, comerciant; Luvisch, doctor; Lazarovici S., comerciant; Scnaraga Emil, mijlocitor de schimb; Silberman M., comerç.; Samoil Al., industriaș; Steiner L., comerciant.

CRONICĂ MĂRUNTĂ

Nu-i place lui Șloim! Succesul pe care l-a avut marele artist român I Brezeanu, pe scena Teatrului Național din Cluj și calda manifestație de simpatie ce i-a făcut-o publicul și studențimea Clujană sunt în amintirea fiecăruia.

„Turneul Brezeanu” a fost un triumf al artei românești prin toate orașele pe unde a trecut.

Nu-mai un jidănuș al „Adevărului” nu-i mulțumit. El relatează „dija” dela Iași că „e o greșeală când actorii își închipue că vor putea obține un succes ușor jucând de mântuială, cu efecte pe care le rezervă galeriei din matineurile de Duminică și cu un ansamblu submediocru. „Shylock” este nu-mai o pildă din multe altele. D Brezeanu, cu tot talentul său necontestat, n'a plăcut în rolul negustorului din Veneția”.

Înțelegeți stimați cititori supărarea lui Șloim dela Iași. Maestrul „cu tot talentul său necontestat” și-a permis să joace uă piesă în care goimii își bat joc d'un jidan, mă rog.

Bată-te, să te bată Șloim! Șezi jos dija.

Element păgubitor și antinațional. Ziarul „Universul” din 6 Noembrie 1924 într'un lung articol cu subtitlul „un contrabandist multimilionar insultă armata română” arată cum în Timișoara jidanul Simon Goldmann, care înainte de războiu agonisise un avut de 40 m coroane a ajuns în România mare să strângă o avere de 30 milioane prin contrabandă, și cum acest jidan, îmbogățit prin fraudă, ne mai și bârfește oștirea în streinătate spunând că „este

ușor a scoate aur din România, mai ales din ținuturile alipite, ocupate vrememii și că dacă apare un singur regiment unguresc la noua graniță soldații români se opresc tocmai la București. Această declarație a făcut-o Goldmann în Iulie 1922 și se găsește la dosarul Curții Marțiale din Sibiu”. Ne-ar fi plăcut mai bine să fi rămas și el acolo unde este dosarul.

Prea Sfinții Rabini. Din revista „Hammer” No 535 Oct 1924 aflăm cum rabinii din Statele-Unite calcă legile statului în profitul consăngenilor lor. Acolo fiind interzis alcoolul, rabinii își procură permise de via pentru a opuri rituale în cantități așa de mari, în cât pot aproviziona cu vin credincioșii jidani, cari apoi fac comerț foarte reatabil cu această marfă, ce este cu atât mai dorită cu cât în Statele-Unite alcoolul este prohibit.

O simplă informație. Jidanul Sir Alfred Mond, după ce s'a naturalizat ca Englez, a fost întrebat, dacă se simte Englez și a răspuns:

„Nu mă simt ca Englez, ci ca supus britanic”. Întrebare: „Dar d-ta trebuie ori și cum să aparții unei națiuni”. Răspuns: „Da, celei jidovești” („Hammer” din August 1924)

Iată domnule cetățean autohton al acestei țări care sunt sentimentele colegului d-tale semt la cetățenia românească! Nu cumva lumea noastră oficială crede că Românul are mai multă pregăire de a asimila de cât Englezul?

In lumina acestui fapt luat dintr'o serie istorică, strălucește de adevăr fraza lapidară, a dlui N Iorga: „*Nu putem admite pe oamenii cu două patrii, dintre care pe una nu o locuesc și pe alta nu o iubesc.*”

CĂRȚI-REVISTE

Incepând cu acest număr introducem această rubrică permanentă, în care vom prezenta cititorilor, cărțile recente, apărute atât în țară cât și în străinătate, privind chestiunea naționalismului integral.

Domnii autori și casele de editură, sunt rugați să trimită câte două exemplare din operele lor pentru recenzie.

Rugăm deasemenea publicațiile românești cărora le trimitem revista să ne trimită schimb.

* * *

„Protocoalele Înțelepților Sionului” în românește de Ioan Moța, cu o scrisoare către români a lui Roger Lambelin. Comentarii făcute de doi distinși cunosători români ai chestiunii evreești. Orăștie 1923. 264 pag. Lei 35.

În 1905, profesorul rus Sergiu Nilus a dat la iveală sub titlul de mai sus, vastul program ocult, pus la cale de jidovimea din toate țările, pentru întronarea regatului universal al lui Israel.

Nu se poate închipui ceva mai diabolic conceput, decât acest plan de cucerire a lumii creștine. Descoperirea lui a provocat o adevărată panică; dar organizația jidovească a căutat, după ce calomnia și mistificarea eșuaseră, să arunce asupra lui vâlul uitării prin conspirația tăcerii presei, care în toate țările e jidovească sau jidovită.

După război, popoarele au rămas buimăcite în fața rezultatelor, cari confirmau rând cu rând, cuprinsul celor 24 protocoale.

S'au tradus în toate limbile, s'au răspândit în sute de mii de exemplare.

Profesori, savanți, oameni de stat, le-au studiat cu multă atenție și au ajuns la concluzia că lumea creștină se află în fața unui mare complot judaic.

Marele industriaș Henry Ford demonstrează într-o lucrare apărută în 2 volume, (H. Ford. Jidanul Internațional) că ceea ce se petrece în Statele Unite, e în totul conform „Protocoalelor”.

O mare și serioasă revistă italiană, „La Vita Italiana” care apare la Roma, are următoarea inscripție pe coperta numărului 137 din 15 Mai 1924 în care publică în întregime traducerea Protocoalelor:

Questo fascicolo è dedicato agli italiani

e contiene la traduzione dei Protocolli dei „Savi Anziani” di Sion.

Din apelul adresat „Avli Italiani” (către Italianii!) să reținem câteva pasagii:

„Dedicăm tuturor Italianilor traducerea acestui teribil document apărut sub numele de „Protocolii Sion”.

Nimeni nu neagă, că acest program, dat publicității în 1905 își are astăzi o realizare deplină, stupefiantă și înspăimântătoare.”

... Când în 1905 profesorul Sergiu Nilus a relevat, cu publicarea Protocoalelor, planul de cucerire politică al Sionului rebel și oprimat, era prea mult să crezi că — cincisprezece ani mai târziu — publicarea lor va apărea ca vocea profetică, căreia, lumea se oăiește, a nu-i fi dat la timp ascultare.

Astăzi o parte din teribilul plan e atinsă. (Vezi Rusia).

Acest plan gigantic are la spatele său o singură forță motrică: „aurul”; cea mai mare putere modernă deținută de jidani, cari „în 48 ore pot să scoată din tezaurul lor oricâtă cantitate” (Protocolul 22-lea).

„Italiani! Poate avem încă timp. Amintiți-vă chemarea marelui Dante:

„*Oameni să fiți, și nu vite ’ncălțate.*”

„Astfel ca jidanul, între voi, să nu-și

„rădă de voi” DANTE (Par c. V. v. 80,81)

Traducerea românească a Protocoalelor, fiind întovărășită la fiecare capitol cu documentate comentarii, conținând un bogat apendice și numeroase anexe, din cari cităm: Cap XIX. din „Jidanul Internațional” de H. Ford, fragmente din „Istoria evreilor în țările noastre” de N. Iorga, Instrucțiunile francmasonice, Morala Talmudului de Iconomul C. Nazarie, etc. etc., se poate numi cu drept cuvânt un manual al chestiunii jidovești în România.

Recomandăm să nu lipsească această carte din nici o casă românească. Se poate comanda direct dela tipografia Libertatea — Orăștie.

„Jidanii în comerț” și Secretul reușitei

lor, de F. Roderich-Stoltheim. Traducere de Dr. S. Julea și I. Măgură. Cluj 1924. 206 pag. Lei 50.

Iată o carte care n'ar trebui să lipsească din mâna niciunui comerciant creștin! Toate manoperile necinstite cu cari negustorul jidan își asigură, nu numai reușita afacerilor sale, dar și ruina concurenților străini sunt date pe față cu o claritate și putere de observație neîntrecută.

În numărul cel dintâi al revistei am produs câteva pasagii relativ la practica jidovească în materie de falimente. Cititorii și-au putut face idee, din cele câteva rânduri reproduse, de superioritatea științifică a acestei lucrări. Toate chestiunile și toate laturile comerțului sunt tratate pe larg și cu o bogată documentare.

Suntem convinși că dacă toți negustorii ar cunoaște metodele întrebuițate de jidani și s'ar feri de ele, viața economică ar lua imediat o altă înfățișare. O recomandăm cu insistență negustorilor români și celor ce se îndeletnicesc cu chestiunile economice.

Publicații românești. Găsim, că nu este de prisos să repetăm la orice ocazie și fără încetare: presa are mare în luență asupra formării convingerilor și conștiinței naționale. Astăzi nu avem o presă românească puternică. Avem totuși câteva publicații, cari în această criză a tiparului susțin eroic lupta pentru ideia națională. Sfătuim publicului românesc să se ferească de presa jidovească și jidovită pentru că prin acțiunea ei destructivă are un rezultat ruinător pentru conștiința românească. Recomandăm următoarele publicații: Universul, Libertatea, Unirea, Lumea și Țara, Apărarea Națională, Țara Noastră, Gândirea, Cosinzeana, Gazeta de Duminică. În numerile viitoare ne vom ocupa mai pe larg cu fiecare dintre ele.

Yonis

ȘTIRI, FAPTE & POLEMICI

Odată cu arestarea lui Corneliu Zelea Codreanu, ministerul instrucției a dispus suspendarea din învățământ a lui Ioan Zelea Codreanu — Tatăl, inimosul luptător al ideii naționale și distinsul profesor dela Huși.

D-și a trecut aproape o lună de zile dela această măsură arbitrară, comisia înmărcinată cu ancheta nu și-a dat încă avizul, spre a putea fi reîntegrat la postul său un profesor care a făcut cinste catedrei sale.

Mai mult încă. În timp ce trădătorii ca Stere își primesc salariile în întregime familia împovărată a profesorului Zelea Codreanu a fost lipsită și de cele 20 procente prevăzute de lege.

Di Codreanu a făcut recurs la Casație pentru primirea drepturilor

sale. Noi îi trimitem cuvântul nostru de încurajare și suntem încrezuți în opinia publică, când suntem convinși că nu cu asemenea mijloace de teroare se va pune capăt unei mișcări, care va trebui să ducă sigur la izbânda ce-o așteptăm cu toții.

*

Suntem informați din sursă ce nu suferă desmințire că studenții închiși la Galata sunt supuși unui tratament neomenos. Ținuți în frig, fără mâncare suficientă, fără puțința de-a comunica cu rudele și cunoscuții, ba, ceea ce e din cale afară de grav, fără nicio vină dovedită nici până acum li se prelungeste în mod arbitrar lipsirea de cel mai de seamă bun al omului, care este libertatea.

Cât privește situația lui Corneliu

Codreanu, familia a fost nevoită să ceară cuvântul primului procuror, că viața acestuia este pe deplin garantată.

*

Am primit la redacție lucrarea dlui Dr. Emil A. Dandea, Primarul Târgu Mureșului, intitulată: *Studiu asupra rezolvirii prin edificare a crizei de locuințe, 1924*. Ne rezervăm pentru numărul viitor deosebita plăcere de a face recenzie meritată acestui prețios studiu.

*

Societatea academică „Junimea” din Cernăuți și-a inaugurat Joi 20 Noemvrie al 47-lea an de activitate.

Urăm bravilor membri mult spor la muncă și mulți ani înaintea!

*

Cui, se mai îndoește de chinul ce-l îndură jidanii din România Mare în „epoca numerus-claussus” (sic!) îi oferim spre meditare acest apel al jidanilor din Iași:

EVREI!

A sunat ora mântuirii.

A venit timpul ca să punem în ordine toate instituțiile evrești din localitate care au trecut și trec prin cele mai mari greutăți financiare și culturale.

În epoca numerus-claussus e chestia vitală pentru școlile noastre ca să avem o comunitate bine organizată.

Nu putem să fim inferiori fraților noștri din alte orașe din România Mare.

Ne trebuie o organizație puternică.

Conducătorii să fie oameni influențați de spiritul vremii.

*

„Universul” din 8 Noemvrie 1924 sub titlul: *Planul de operațiuni al sovietelor rusești împotriva României*, arată cum conducerea actuală a Rusiei ne-a împărțit țara în 5 zone, în cari trebuia să izbucnească revoluția la sfârșitul acestui an.

Dintre conducătorii acelor zone amintim marelui public românesc: următoarele nume de jidani: *Goldstein, Grünzenberg, Weissburg și Kotz* sau Katz.

Întrebăm Siguranța generală a Statului câți jidani revoluționari se mai ascund sub celelalte nume spre a masca origina și sufletul întreprinderii criminale, pornită din Imperiul unde domnesc jidanii *Braunstein, Apfelbaum și Rosenfeld* așcuși sub numele: *Troitzki, Zinoviev și Kamenef*.

*

Din revista „Hammer” No 532 din August 1924 aflăm următoarele constatări făcute de un German, care a vizitat Rusia sovietică:

„Streinul, care călătorește prin orașele sovietice este isbit de îmbrăcăminte sărăcăcioasă a intelectualilor. Profesorii își țin cursurile în galoși, cari acoperă picioarele goale. În schimb jidanii, cari pretutindeni ocupă primele posturi, sânt îmbrăcați într'un chip strălucit. Nu se poate contesta faptul că jidanii sânt elementul precumpănit în toate domeniile vieții rusești. Rușii sânt totdeauna în situațiile de rangul al doilea. Această stare de lucruri are drept consecință o extraordinară creștere a mișcării antisemite. Comunismul este cu desăvârșire identificat cu iudaismul. Au perfectă dreptate aceia cari afirmă, că o luptă contra dominațiunii sovietice va trebui să provoace, fără doar și poate, un pogrom contra jidanilor de proporții colosale; precum au dreptate și aceia cari cred că lupta energetică contra jidanilor va atinge și punctul cel mai vulnerabil al constituției comuniste.”

*

Citim în *Universul* din 6 Noemvrie 1924 sub titlul „traficul cu decorații” următoarea informație:

„Grație stăruințelor depuse de dl Sfetcovici, au fost decorați cu ordinul „Coroana României”, între alții: „Jean Goldenberg, condamnat la moarte și amnestiat”; cumnatul său, Milan Novici; Anghel Daniel, (comandor), amnestiat; Marius Vorvooreanu, „fugar de pe front”, amestecat în diverse afaceri, etc.”

Ne întrebăm, așa prețuiesc Miniștrii noștri semnul distincției regale, care trebuie să răsplătească cinstea, munca și patriotismul?

*

„Universul” cu data de 10 Octombrie 1924 a publicat următoarea informație:

Siguranța locală a reușit să aresteze pe supușii polonezi *Zunca Ladonic, Iosef Șteuerman și G. Grünberg*, cari s'au introdus în țară fraudulos.

Aduși la siguranța locală, numiții au declarat că posedă acte false, obținute prin primăria Câmpu-Lung (Bucovina).

La perchezitiia făcută s'au găsit asupra lor mai multe certificate și o stampilă.

Adiși la parchetul de Covurlui cei de mai sus, au declarat că au avut intenția de a rămâne în țară

pentru a face spionaj în favoarea sovietelor.

Parchetul cercetează.”

Rugăm ziarul „Universul” să comunice marelui public românesc, care este rezultatul cercetărilor parchetului.

*

Înscenarea complotului(!?) pus la cale de siguranța din București cu concursul lui Grossi-Wechsler a dat un lamentabil fiasco. Studenții arestați au fost puși în libertate după o arestare de aproape două săptămâni. Avocatul Andreescu a dat Statul în judecată pentru daunele ce-a suferit împreună cu clienții săi pe urma arestării sale. Oare cum se va putea însă înapoia și timpul prețios pe care și-l pierd oamenii cinstiți în închisoare?

*

Nu există nici un deputat nici un senator în Parlamentul României întregite, care să interpeleze pe ministrul de interne asupra brutalității săvârșite de un al doilea Manciu, polițistul Victor Papadopol, din Vaslui, care, după cum relatează *Universul* din 17 Noemvrie 1924 a bătut într'un hal fără de hal, și fără nici un motiv, pe studentul Eduard Nicolae.

Ce măsuri ați luat Dle ministru contra eroicului comisar? Ori credeți că așa se impune publicului românesc simțul legalității?

*

Citim în *Universul*:

„Am publicat la timp în „Universul” că după puține zile dela votarea moțiunii din ședința marelui colegiu universitar, dl Matei Cantacuzino a trimis o scrisoare extrem de cordială dlui A. C. Cuza, lucru care azi se confirmă.

Di Cuza a răspuns la acea scrisoare, iar într'o întrunire ce a avut loc la facultatea de drept a sursenit împăcarea între ambii profesori. Faptul produce multă senzație în cercurile universitare locale.”

*

Manuscrisele și toate chestiunile privind redacția se vor adresa secretarului de redacție: Ioan Istrate. Str. Regele Ferdinand 37. Chestiunile privind administrația revistei se vor adresa dlui Simeon Mitea St. Bob No. 7. Atragem atenția să nu se facă nici un fel de plată, decât contra chitanță semnată de dl Mitea.

Punem în vedere celor ce au primit No. 1 și 2 ale revistei fără să le trimită înapoi, că-i considerăm abonați și în consecință ne vor trimite prin mandat postal costul abonamentelor.